

interkom

ČS FANDOM

informační
servis
fandomu
7-8/2005

Parcon 2005 v Chotěboři – deník špiona 022 aneb jak pravi Pet: „Chcete exotickou dovolenou? Jed'te na Parcon, je to tam samej exot.“

pátek 1.7. cesta a prezence

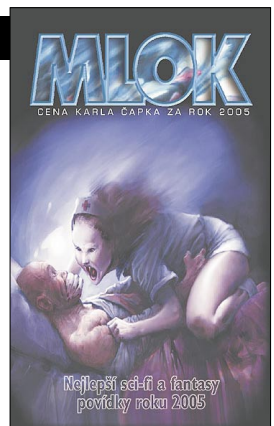
Slyšel jsem několik negativních názorů na popisy cest na cony a zpět, které jsou mnohdy delší než záznam o conu samotném. Proto cestu do Chotěboře vyřídíme rychle, zato zpáteční anabázi si vychutnáte i s dodatkem.

Odjížděli jsme Petiným autem spolu s Marvinem a HT do bouřky asi o půl třetí odpoledne, kterýžto čas jsem určil já, protože jsem ze svatby nemohl odejít dřív; nevěsta by mi dala co proto. V podstatě celou cestu přešlo a Pet se musela soustředit na řízení, tak bylo v autě klidno, jen občas vzbuzovaly smích a komentáře názvy obcí, kterými jsme projížděli (Jámy, Hlína apod.). V městečku Chotěboř jsme se zjevili kolem čtvrté odpoledne. Před kinem zavazoval velký autobus, který zrovna přivezl hudebníky z Řičan, tak jsme zastavili kousek dál a vydali se k prezenci v předsáli Sportovní haly kulturáku. K našemu údivu tam bylo lidí jako much; toto přirovnání opravdu sedí, protože jsme neviděli žádnou rozumnou řadu na prezenci, ale chumel deštníků a batohů, kterak se ze všech stran tlačí do krytého vchodu, aby na ně co nejméně přišlo. Stoupli jsme si na konec a začali tvořit normální řadu. Asi po čtvrt hodině, během níž jsme se z místa pohuli o půl metru, vyběhl dvanáctiletý kluk v pořadatelském tričku a vyzval nás, že všichni od M dál můžou dál, tedy dovnitř, protože jsou dvě fronty podle abecedního dělení (A-Malina a Martin-Ž, Marvin prohlásil, že on jediný tam může, protože je Martin Ž.). Tak jsme vešli do předsáli a začali tvořit druhou frontu do oblouku, aby se do ní vešlo více lidí. Na stůl s prezencí jsme neviděli, protože před námi stálo několik dvoumetrových a

navíc obézních puberťáků, co vypadali jako juniorské mužstvo amerického fotbalu týmu McDonald. Po půlhodině tlačenice, kdy se k nám přidal Jarek Mostecký a zamávali jsme na Hypo, nás předběhlo několik blondýn, vyšlo najevo, že nejsou DVĚ fronty, ale TŘI a my jsme samozřejmě stáli v té třetí, kde byli platíci na místě. Po protlačení doprostřed jsme byli všichni čtyři během deseti minut odbaveni. Umělohmotné tašky, průhledné jako špinavé sklo a tenké jako kondomy Durex, většinou nevydržely nápor remintendovaných časopisů jako Ikarie, Pevnost a nějakých počítačových plátků a trhaly se, aby pak jimi propadávaly srolované plakátky desetidenního Festivalu Fantazie, v jehož začátku se Parcon konal. Tímto děkuji za sebe i Marvina Jánovi Žižkovi, který pomáhal sbírat. Moment, co ještě bývá desetidenní? Hm... už vím, zimnice. Jako velké plus ovšem hodnotím parconskou placku, kterou jsme sice fasovali až druhý den a po sdělení náhodné informace, ale přece. Je kovová a má docela pěkný motiv, robotizovaný výřez z Michelangela. Konečně první placka z Chotěboře, kterou bych se nestyděl nosit i jinde. Program na několika A4 spolu se sešitem anotací je už pravidlem, ale do anotací jsem během conu ani nenahlédl, většinou vím, na co chci jít. O cedéčkách v materiálech platí totéž jako o časopisech – stará a zbytečná, jedno dokonce podepsané rydlem. Poslední CD Festivalu, co jsme dostali později s plackou, obsahuje staré fotky (kompletní fotogalerie Pagio 2003 a 2004, ty Avalonské poněkud sporadické, ovšem obsahující památný Avalcon 2000, ze kterého jsem psal první deník špiona), nějaké texty včetně všech šestnácti OPAT'ssinů a literární **Pokračování na str. 8**

OBSAH

Parcon 2005 v Chotěboři	1	Trochu divné kusy	19
Čtenářův průvodce po Interkomu	2	Časem s vědou	21
Hvězdný bulvár	3	Keď si vymýšľam... 2005	21
Parcon 2005	4	DOGMA	22
Porada ČSSFF na Slovensku	12	Svěrací kazajka – peripetie dobráka	22
Nehvězdný nebulvár	13	Stopařův průvodce Galaxií – film	23
Diagnóza: science fiction – pozitivní	14	Sin City	25
Mýtické zdroje umelej inteligencie	15	Batman Begins	26
Darwinovy děti	17	Válka světů	27
Andrzej Pilipiuk: Sestřenky	17	Pavel Houser: Než přijde vakovk	27
Harry Potter a polokrevný Princ	18	Cena Karla Čapka a ceny Fandomu	28

Čtenářův průvodce po Interkomu

K obsahu

Původně jste v tomto čísle měli nalézt kompletní výsledky CKČ, ale protože jsem ještě nedostal potřebné materiály a protože ohlas od autorů a porotců je již řadu let nulový, počkáme s tím na číslo devět a půjde o běžný rozsah, alespoň ušetříme. Bylo by výborné, kdyby všechna čísla IK byla takto rozsáhlá, ale to byste se nedoplatili a já bych nedělal nic jiného.

Zdeněk Rampas

Nové kluby – dopisy čtenářů

Zdravím, jestli jsou mé informace správné (aspoň teda Flad a pár dalších mi to na FF tvrdili), tak bych o oficiální přijetí za sci-fi klub klub Čs. fandomu měla žádat zde.

Academia Sithia jako taková existuje už 3 roky, ale zpočátku nás byla hrstka a navíc jsme se nijak moc navenek neprojevovali, proto nás ani nenapadlo chtít být považováni za sci-fi klub. Od počátku loňského roku však jednak náš počet dosti vzrůstá (v současnosti máme téměř dvacitku členů a externě s námi na různých akcích ad hoc spolupracuje dalších cca 10 až 15 lidí, z nich většina formálně členy není jen proto, že jsou to bordeláři a zatím si na takové „formality“ neudělali čas) a navíc organizujeme akce zaměřené jaksí šířeji a veřejněji – na FF proběhlo slavnostní vyhlášení výsledků naší první soutěže ve fan-fiction parodii „Darth Erben“, v současnosti je v běhu další literární soutěž (uzávěrka 23. září a se slavnostním vyhlášením výsledků se počítá na letošním Koprconu).

Jak už náš název napovídá, primárně jsme zaměřeni zejména na fanoušky Star Wars (a to ještě na jistou jejich menší část – ty, kteří sympatizují se Sithem a Impériem), ale postupem času v našich řadách stále více přibývají takoví ti „vícedomí“ lidičkové (milovníci SW, kteří jsou zároveň zarytí fantazáci, upírofanové, šermíři, hráči různých rpg a kartiček, „obecní“ scifisté, případně osoby, které mají značný zájem souběžně o více žánrů SF&F).

Od prosince loňského roku máme též vlastní webové stránky (www.sith.mysteria.cz), kde jsou o nás a naší minulé, současné i chystané činnosti veškeré podrobnosti.

Snad toto pro začátek jako informace stačí.

Kolik činí členský příspěvek, klidně jej uhradíme třeba ihned.

Je-li ještě něco, co je třeba splnit, dejte mi, prosím, vědět.

Děkuji **Darth Zira, lady nigra jakožto statutární zástupce Academiae Sithiae**

Ahoj, Ziro, informace z FF jsou docela přesné.

Registrace u ČS fandomu je rozdělena na dvě části.

1. Marvin v Brně a Pagi v Praze vás zaregistrují do seznamu klubů, potažmo uvedou na stránkách ČS fandomu (vlastně obráceně, ale to je jedno :-)

2. já vás skásku o 300 Kč, což je roční členský příspěvek SFK.

Za ten získáváte

a) právo zúčastňovat se Jarní a Podzimní porady SFK (vyberte nějakého delegáta se zdravými játry, u něhož navíc nemůže dojít k morálnímu narušení mládeže).

b) na těchto poradách hlasovat atd., více Interkom.

c) začnete dostávat Interkom, což zajistí, že se budete moci hřát v blahodárných paprscích presidentské moudrosti a kolektivní zkušenosti ČS Fandomu.

V IK můžete propagovat své aktivity a informovat o nich fandom.

K tomu mi musíte poslat adresu člena klubu, který dostane tu čest čekat netrpělivě každý měsíc na poštáka.

O placení napiš. na <http://www.ikarie.cz/interkom/2004/20041251.htm>, nebo to můžeme vyřešit osobně v Krakatitu.

SF zdar

Zdeněk Rampas

interkom

**INFORMAČNÍ SERVIS
ČESKOSLOVENSKÉHO
FANDOMU**

číslo 7-8/2005 (222)

Adresa redakce:

INTERKOM

Letecká 6, 161 00 Praha 6, ČR

tel.: pozor změna, sloučen s faxem

v prac. době +420 224 239 645

tel., fax: +420 233 313 093

e-mail: ram@apro.cz

<http://ikarie.cz/interkom>

<http://interkom.scifi.cz>

Šéfredaktor:

Zdeněk Rampas, MCL

Redakční kruh:

Richard Klíčnik a Jan Macháček

S korekturami pomohl Jan Vaněk jr.

a Michaela

Autoři tohoto čísla:

Ivan Adamovič, Libuše Čermáková,

Filip Gotfrid, Ondrej Herec, Petr

Habala, František Houdek, Marvin,

Pagi, Roman Paulík, Zdeněk

Rampas, Martin „Šimon“ Schuster,

Martin Šust, Zdena HT Štouračová,

Miles Teg, Jan Vaněk jr., Darth Zira,

Ján Žižka

Sponzoři tohoto čísla

Jirka Grunt, Ludmila Freiová, Jirka

Doležal

Vychází nepravidelně.

Uzávěrka tohoto čísla

byla dne 13.9.2005

ISSN 1212-9089

Všechny články a recenze

© INTERKOM

Hvězdný bulvár

Odposlechnuto na večírku u Jolany

Sejdou se rok po maturitě spolužačky z pohádkové střední školy. „Krásná blondátá princezna“ a „Čarodějnice ošklivá jak noc“ dají řeč o tom, kde teď studují.

KBP: Jsem teď na Ekonomce, jsou tam sice hezčí holky než já, ale alespoň jsem tam nejchytřejší.

ČOJN: Jsem na Matfyzu, jsou tam i chytřejší než já, ale zato jsem tam nejhezčí.

Pozor, vtip byl vyprávěn matfyzákem, pokud vám nedošel, čtěte znovu a pozorněji, náповěda: obsahuje prvky sebeironie

Vysvětlivky: ● Praha (nepodepsané ZR), ■ Brno, ▲ jinde

● **20. června** přišel do Krakatitu Egon Čierny a přinesl zákusky a víno ze svatby svého syna. Všichni jsme mu přáli, aby se mu synové ženili co nejčastěji. Filip měl nějakou uzávěrku, takže petanque opět odpadlo, a navíc vyhrožoval, že nás v 18.00 vyžene, stačilo ale pár sklenek Egonova vína a RUR proběhlo v takřka standardní délce.

■ **20. června** jsme šli na animáč „Madagaskar“. Protože v Pochmurné neděli je tučňák kultovní zvíře (zvláště v Grónské sekci), tak pasáže s těmito tvory byly přijímány s radostí, také patřily k nejtupnějším. Já navíc vítám odklon od realistické animace ke grotesce, ovšem staré zlaté časy bláznivých grotesek se už asi nevrátí.

Marvin

● **21. června** se nám konečně podařilo zorganizovat schůzku s Ondřejem „HP“ Müllerem (v IK 5/2005 jsem ho chválil za Oceán prachu) a Honzou Poláčkem. Schůzka byla skoro na poslední chvíli přesunuta o hodinu dříve a měli jsme se potkat před knihkupectvím u Anděla. Na doporučení znalého Honzy Vaňka jr. jsem se ubezpečil, že půjde o Kanzelsbergovo knihkupectví a ne o to v Cancouru (Carefouru, o kterém jsem stejně nevěděl, kde jít hledat). V metru jsem musel obcházet dvě tlusté ženské (Ale Bundo, jak ti rozumím) a přišel jsem o pár minut později, takže mě ani neznepokojilo, že jsem nikoho nenašel (podle sebe soudím tebe). Vzpomněl jsem si na svou první schůzku s Honzou Poláčkem, kdy na mě tento také musel čekat hodinu (měl jsem doma zedníky), a trpělivě vyčkával (co mi také zbývalo, notes s telefonními čísly jsem ve spěchu nechal v rachotě). Po půlhodině se Honza dostavil, s tím, že na mě od půli čekají v Carefouru.

Neměli jsme po takovém zpoždění chuť něco hledat, tak jsme zapadli do ratejny futuristického vzhledu, která byla první na ráňe a kde bylo docela volno, což se vysvětlilo při placení tím, že v Café Emporio jsou ceny docela vysoko.

Pak nás tam našel ještě Honza Vaněk jr. a Viktor Janiš. Viktor nás informoval o novém časopisu Plav, který si vydávají překladatelé, musím se po něm podívat.

Ondřej líčil problémy s vydáváním dětské literatury, skutečně se jim projevuje, jak je v populaci méně dětí a ty navíc rychleji vyspívají, od HP přecházejí hned na Tolkiena a literaturu pro dospělé, knihy, které za našich časů vycházely v KOD, dnes nemají (většinouvého) čtenáře a tím ani šanci.

Honza Poláček jak je jeho zvykem spíše poslouchal a já také, jen jsem vylíčil přednosti Divnejch kusů Martina Šusta, zrovna jsem došel k povídce Porotcování.

● **22. června** mě v práci navštívil PeS+, dal jsem mu CDROM s nejčerstvější generací (beta verzi) Interkomu (najdete ji na www.scifi.cz, až bude fungovat :-), a on mi na oplátku zaplatil předplatné na letošní ročník IK. Dlouho si ale putovní pohár PPP5 (Posledního platič předplatného 2005) roku neudržel, když jsem zanašel jeho tabulku do databáze, zjistil jsem, že neměl zaplacený ani ročník 2004.

● **23. června** v Krakatitu přilíši velké vedro, abych tam vydržel déle, než bylo nutné. Rozdal jsem pár IK 6/2005, předal korektury Honzovi Kovanicovi, doufám, že se brzy dočkáme jeho románu *Zapomeňte na Mars* (vyhrál cenu Trifid), objednal u Lucase medovinu a pryč. Nezadržela mě ani společnost hosta tak vzácného, jako je Martin Šust, štědrého jako Tom Jirkovský, distribuoval dalšího Miévilla, milého jako Jolana či Dáreček, svérázného jako Netopejr či tak pěkného jako Wikinka. :-)

V náhlém pomnutí smyslů jsem si dole koupil Harryho Trotta, první stránky mě navadily, zdálo se, že je to psané v české tradici odhalování, že všechno bylo jinak, ale bláznivě nám, co se učili dějepis ještě za bolševika, pak mě ale zklamalo pár vyložené nedbale napsaných míst a závěr, který je již příliš poplatný originálu, zda se, že i HT bude mít šest pokračování.

● **27. června** konečně došlo na petanque. Jitka B. připravila maso na grilování a někde sehnala (papírový) soudek docela dobrého vína (ráno mě skoro nebolela hlava). Než se pořádně rozhořel gril, došlo i na ty Filipovy koule. Nejprve se hrály rozřazovací skupiny, z nichž jako mistři postoupili Bí, Magda Z., Filip a já. Honzové Macháček a Vaněk jr. se dost nesoustředili na hru, JM předváděl nějaké anime na svém novém notebooku (čímž rozptyloval i Janu Šturmovou) a Jitka musela stále odbíhat ke grilu. Bohužel se nám mezitím poněkud setmělo, a když jsem nakonec nevyhrál, musel jsem zápas zrušit pro nevyhovující podmínky (a zapokaj se někdy přistě).

Pak jsme se shlukli okolo grilu a vína; když bleskurychle zmizelo maso, došlo i na sojáčky, jak Honza nazval vakuově balené buřtíky chráněné radonovou atmosférou. Vůně přilákala i mého mladšího syna s jeho kamarádem Štěpánem. Ten nás obveseloval historkami, jak mu domů volal Klaus, a když ho tento po představení poslal někam, kde si může dělat legraci ze své babičky, musel jej dotyčný přesvědčovat, že opravdu, ale opravdu volá president republiky. Pak mi Michaela řekla, že nemuselo jít o opilecké vychloubání, neb Štěpánova matka byla jednou z Klausových (senátem neschválených) favoritek na místo v Ústavním soudu.

Čas nějak rychle utekl a najednou tu byla doba posledního autobusu k metru. Filipa a Jitku naštěstí hodil do Řep Štěpán, ovšem mírně povesešená Jitka někde ztratila mobil a klíče, takže museli zburcovat celou rodinu, aby nepřespávali na chodníku. (Na druhý den se ztracené věci i spousta dalších našly u Štěpána v autě, alkohol je škodlivý, áno).

■ **27. června** jsme dali šanci francouzské kinematografii a navštívili kriminálku „Válka policajtů“. Není nad to, když si Fran-

couzi vzpomenu, že tohle točit uměli, a přestanou trapně vytvářet napodobeniny zámořských trháků. Velmi solidní a poctivý film, střetnutí obou protivníků vyznělo až osudově. **Marvin**

● **28. června** jsem na schůzku KJV dorazil spolu s Egonem, což bylo docela štěstí, protože se nějak obměnil personál a příliš nás dnes nečekali. Celkově byla obsluha trochu zmatená a kuchařné vyjedená hlavně v položkách, které si obvykle dáváme. Hostem byl Staso Juhaňák. Přítomnost jednoho z nejdůležitějších vydavatelů SF přilákala nezvyklé množství spisovatelů, vedle obvyklých hostů–spisovatelů, jako je Franta Novotný (ten ale čekal na taxík z ČT, měl komentovat přímý přenos z rekonstrukce bitvy u Trafalgaru), Leonard Medek či Františka Vrbenská, dorazili i Rečkovi, Edita Dufková (ta přišla pozdě, pak mají ty mladé autorky něco vědět, když přijdou až po přednáškách, jen na pivo). Staso si připravil pár perliček ze života nakladatelského, kupodivu vyplynulo z nich, že autoři a překladatelé SF nejsou největší magoři, se kterými musí jednat. Včerejší sportovní podvečer zanechal své stopy, a tak jsme to zalomili před půl desátou.

■ **30. června** uspořádal Honza Šimůnek Pokřincon v univerzitní botanické zahradě na Kraví hoře. Nakonec se tam sešlo asi pět fanů ze zájmem o byliny. **Marvin**

● **30. června** vypečený čtvrtek před Parconem.

Už ani nevím, v jakém pořadí mě navštívili, ale byl to frmol, Bí (pro knihy za posudky pro cenu Trifid), Jarek Kopeček z vědeckých stránek futurologie.cz (pro recenzní výtisky), David Pohrybný (podívat se na obálky pro Paralelní světy) a Šimon Pavlík na lekci v Delphi pro úplné, ale nadšené začátečníky.

V Krakatitu jsem pak již neměl mnoho sil nazbyt a odkvačil jsem dokončit své Parconské přednášky.

Parcon 2005

● **1. července** jsem měl rovněž napilno, chystal jsem se navštívit **Nástupišťe 9 a ¾**, ale stihnul jsem jen dopoledne zaběhnout do Krakatitu, kde mi Kačenka nechala od Lucase pár litrů medoviny, na zpáteční cestě mě zastihl déšť, který neměl v následujících čtyřidvaceti hodinách ustát. V půl šesté vystupuji s Bí na Černém mostě, tam už čeká Filip a Jitka a spousta dalších scifistů. Dalším vlakem přijíždí Michaela a budíme se k autobusu.

Za chvíli jej naplní scifisté tak půl na půl známí a nováčci. Michaela vyslechla dva ušáky na sedadle před námi, nejsou z žádného SF klubu, o Parconu se dověděli z nějakého časopisu a jedou tam kvůli filmům a deskovým hrám. Se čtvrthodinovým zpožděním, daným hlavně kontrolou cestujících, nevím, zda proto, abychom nikomu neujeli, či ve snaze odchytil afroamerické pasažéry, vyrážíme po okreskách směrem na Chotěboř. Od Pagiho jsem slyšel, že to byla velmi šťastná trasa, protože on sám zažil na dálnici čtyři fronty (a pátou takřka Draconských rozměrů u prezence).

Ale my ještě tak daleko nejsme, my stojíme na dohled Junior klubu před improvizovaným zákazem vjezdu a na cosi čekáme. Řidič podle některých mobilem hovoří s jedním z bří Bačkovských. Slyším teorii, že nás nepustí dřív, dokud nedostane zapláceno, pak se ale ukázalo, že se jen chtěl dostat blíž k pre-

zenci, abychom netahali zavazadla takovou dálku v dešti. Po deseti minutách to dopravce vzdává a my se jako ztroskotanci vysvobození z břicha velryby vydáváme k prezenci (viz film Karla Zemana baron Prášil). Jen mírně omoklí dobloudíme do Obchodní akademie, pro stavební úpravy to tu vypadá trochu jinak než před lety, kdy nám pod okny do rána zpívali Ostraváci s Opaváky, a potom, co si ochotná obsluha opsala naše OP z obou stran, se konečně dostáváme na pokoj. (Michaela trochu mrmlá, že na oknech nejsou závěsy a proskleným okénkem ve dveřích ji bude celou noc rušit nouzové osvětlení, ale to jsme vyřešili vhodně zavěšenými ramínky s oblečením).

Již trochu znervóznělý se vydávám hledat Pagiho a Martina Koutného, bych zjistil, jak je daleko příprava prostor a rekvizit ke slavnostnímu zahájení (vůbec jsem měl – přiznávám, že poněkud pošetilou – obavu, že mě budou hned od autobusu společně s Vaškem chtít odtáhnout na nějaké nacvičování). Když se po mně nikdo nesháněl ještě za pět minut devět, začal jsem ztrácet jistotu, že jsem na správném conu. V devět (kdy měl být dle programu Parcon slavnostně zahájen) jsem se proboujel do kinosálu, abych tam našel Martina, Pagiho a Vaška, jak smutně koukají na pódium obsazené židlemi pro Říčanský symfonický orchestr. Možnost, že by se na zbylém prostoru (v rohu před reproduktorem) mohlo odehrávat něco víc než minimalistické drama jednoho (za nohu přibitého) herce, byla zcela vyloučena.

Silver + jeden sporý fan si vyzkoušeli, jaké je to nosit křeslo s právě rozmraženým presidentem fandomu, Vašek mi půjčil hůlku, abych byl schopen vylézt na pódium vlastními silami, a pak jsem už jen půl hodiny sledoval dohadování Vaška, říčanského kapelníka a Pagiho, kdy že to kdo vyleze na pódium a co tam bude dělat.

Se čtyřicetiminutovým zpožděním konečně vystoupil na pódiu šťastný otec Vašek (jak se vyjádřil, po narození Kačenky mu mnoho z toho, čím se dosud štvál, připadá malicherné) a zahajování mohlo začít. Upozornil nás, že v průběhu conu mohou nastat drobné problémy, ale že společně je jistě snadno překonáme; aby se omluvil za zpoždění či připustil, že právě jeden drobný problém překonáváme, tak daleko jeho vnitřní proměna ještě nedošla.

Pak vystoupil chotěbořský pan starosta, mluvil trochu frázovitě, ale vypadal jako vcelku sympatický chlapík, venku stále pršelo a když Dáreček nahlas projevil nelibost nad tím, že mu kape do foťáku, projevil živý zájem o stav stropu a střechy kina, kde jsme se zahajovali.

Následovala hudba z Hvězdných válek v podání říčanských filharmoniků, místy falešná (nikoli ale stále a jejich houslistky byly vyložené roztomilé, určitě by stály za hřích, Richard Klíčnický může litovat, že tam nebyl, však jsem pak zahlédl Milana Fibigera, jak s jednou domlouvá nějaký jistě vysoce umělecký projekt-), každý ale musel uznat, že hráli s nadšením.

Někdy potom mělo následovat zahájení organizované ČS fandomem, kde jsem měl i já svůj štěk. Pagi mi zapomněl ukázat scénář, ale vzpomněl jsem si na slova připisovaná Kodetovi, totiž že scénář čtou jen zbabělci a na zkoušky chodí jen ne talentovaní, a plně se spolehl na improvizaci s tím, že se poku-

sím Pagiho a Martina trochu potrápít. Bohužel prostor na pódiu příliš velká alotria neumožňoval a pár vtipků, které jsem na ně vymyslel, bylo tak prvoplánových, že, jak jsem se dodatečně dověděl, byly ve scénáři od samého počátku.

Víc vám toho nepovím, protože jsem během Pagiho a Martina vystoupení byl za dveřmi spolu s hudebníky, dveře sice zůstaly pootevřené, ale Silver se domníval, že jeho sebepropagace je něco jistě mnohem závažnějšího než plkání na pódiu, takže o kvalitě vystoupení mohu jen spekulovat z častých salv smíchu a nevyžádaných potlesků.

Pak jsme ještě zdvořile doposlouchali Říčanské, včetně jejich StarWarsového přídavku, a potom hurá do Junior klubu, k baru a hlavní tabuli s programem conu, kam byly průběžně zanašeny změny. Zde jsem se dověděl, že má přednáška není od 14.00, ale ráno od devíti, musel jsem rozepisovat varovné SMS zájemcům, kteří chtěli přijet speciálně na ni, a že Den otevřených dveří presidentské kanceláře (v jehož rámci mělo proběhnout i zasedání Akademie SF), ač uveden v anotacích Parconu, v programu vůbec chybí. Vašek slíbil urychleně nápravu a společně jsme vybrali čas, o kterém jsem se pak dověděl, že je již tradičně vyhrazen nějakému fotbalovému utkání scifistických týmů, o kterém jsem sice nikdy neslyšel, ale na Avalconech/FF prý již vytvořil pěknou tradici.

A byla půlnoc, čas vyměnit ve visačce páteční vstupenku za sobotní, ale to už bylo celkem zbytečné, protože únava z cesty udělala své a představa postele byla více než lákavá.

(Ještě k té visačce, v obálce s materiály jsme našli jen prázdný futrál bez vstupenek, byl jsem připraven jej řádně nosit na viditelné části oděvu a deštníkem probodnout prvního Vaškova biřice, který by mě někam nechtěl pustit, našťásti pro ně Michaela v době čekání na zahájení chybějící položky někde schrástila. Ale možná to bylo jedno, buď Vašek svým šťastným otcovstvím změkkl, nebo nestačil své kerbery řádně zacvičit, ale většinou na svých postech luštili křížovky nebo konverzovali s krásnými domorodkami či návštěvnicemi.)

● **2. července** začal den opět deštěm, kterým jsem se rozběhl do místnosti č. 1 v Junior klubu na svou přednášku o ikonografii Parconů. Bohužel, chyběl kabel, který by uměl napájet jak projektor, tak i monitor ovládacího PC, takže jsem měl trochu vyvrácený krk a nahlížet do poznámek bylo docela nepohodlné, na druhé straně to vedlo k podstatnému zkrácení přednášky, kterou stejně až na dva „neofany“ (tak říkám všem fanouškům, kteří jsou mladší než já – což jsou skoro všichni – a které neznám) sledovala osvědčená brněnská skvadra (Marvin mě několikrát upozornil na věcné chyby) a ti z mých přátel, kteří byli v tak časnou dobu naživu. Z nedaleké dovolené na přednášku zavítal i Vladan Rámiš, musím se ho zeptat, na kolik jej přišla hodina mého nesouviseleho tlachání. Ale alespoň zde sehnal chybějící knihu o Jakubu Vandrovci. Tak mě napadá, že jsem se vlastně stal Sirénou.

Nedovedu si představit, že někdo byl na přednášce Pavla Kotena o plynných obrech, která začínala už od osmi. Michaela velmi litovala, že ji musela vypustit a věnovat se snídani.

V místnosti č. 1 po mně nastoupila skupina organizátorů a porotců ceny Vidoucí a anticyeny Nevidoucí, i zde jsem setrval

po většinu pořadu a ani jsem se nemusel přesunovat, neboť zde následoval další program **New Weird: fenomén a knižní edice**, který měl mít Martin Šust s Tomem Jirkovským (ten ale odjel na petanque, jen mi stačil předat výtisk Sestřenek od Pilipiuka, jsem na to zvědav od doby, kdy to jeden fantazyplanetník kritizoval. Martin Šust velice zajímavě hovořil o New Weirdu a své spolupráci s Laserem, nebudu se pokoušet to zde reprodukovat, třeba z toho udělá článek pro IK. Na přednášku dokonce zavítal i Staso Juhaňák, byl to tuším jediný program, kde jsme se potkali.

Po obědě jsem zahučel do volného kouta čajovny (sympatická obsluha čajovny o nějakém Dni otevřených dveří či Akademii SF nikdy neslyšela, ale vyšla mi ve všem vstříc), kde jsem přijímal návštěvy kolemjdoucích. Stihl jsem si vyřídit docela dost z presidentské agendy, ale hlavní účel pořadu – seznámit zájemce z řad mladších fanoušků s prací ČS fandomu – se následkem nulové propagace (nebo možná proto, že dotyční ani nic vědět nechtějí) neuskutečnil.

Někdy odpoledne proběhlo vyhlášení Zebry, nejspíš se krylo s tímto účinkováním v čajovně, výsledky doufám najdete již v tomto IK.

Ve dvě hodiny začala velmi neformální beseda o Akademii SF. Bohužel hodně z Akademiků už přislíbilo účast na fotbalovém utkání (včetně člena užšího vedení Martina Šusta, který asi během bouřlivé noci pořádané JWP – zastíňující i lepší časy Šimonovy – úplně zapomněl, že jsem mu v pátek večer říkal, jaký čas jsem s Vaškem dojednal).

Hlavními debatéry byli a nejvíce námětů k dalšímu promýšlení přinesli Staso Juhaňák a Pavel Koutský. Svou troškou přispěl i Krištof Kudláč, veřejnost sympatizantů tvořili hlavně Mikuláštkovi, Marvin a další Brňáci.

Podrobněji o Akademii, až rozluštím své zápisky.

Michaela mezitím oběhla jednu astronomickou přednášku Pavla Kotena, CSWU ji potěšila pořadem o hudbě J. Willamse (samozřejmě, té věnované předmětu jejich adorace) a mohla srovnat reprodukované profesionální ztvárnění s říčanskými šumáři. Tím nechci říci, že bych měl cokoli proti jejich vystoupení, až při poslechu jejich interpretace si běžný posluchač uvědomí, jak nesamozřejmě je dokonalé zpracování skladeb, které se na něj valí z digitálních nosičů. Pak si ještě užila pořad Franty Fuky, já bych tam byl třeba také rád, ale úřad nepřináší jen samé výhody...

Martin Macášek navštívil zase jinou akci CSWU (jméno mi vypadlo) a velmi pak chválil konferenciérské schopnosti Milana Pavlíčka.

Pak jsem se vrátil do místnosti č. 1 na výbornou přednášku Jana Kubáta o Ludvíkovi Součkově, doufám, že ji bude opakovat na některém z příštích conů ve větších prostorách a s fungující videotechnikou. Nicméně i bez promítání vyplnil své dvě hodiny více než poutavě.

Vojta Čepelák dychtivý uvést svou přednášku Sci-fi vs. literární kritika nás musel vyhánět. I Vojtova přednáška by mě zajímala, ale jako nepoučitelný naiva jsem spěchal na večeri, abych stihl slavnostní vyhlášení cen ČS fandomu a CKČ a ještě předtím udílení Ceny o nejlepší fantasy.

Když jsem před půl sedmou dorazil do tělocvičny, kde se to vše mělo odehrávat, spatřil jsem na pódiu scénu s něčím, v čem jsem později rozpoznal moderní zpracování nějaké lidové pašijové hry. Pořadatelé si s herci nějak neporozuměli v délce představení a tak vše opět nabralo více než hodinové zpoždění. Většina lidí, kteří stáli o navazující Fantasy show, se vytratila za jídlem a kuřivem, a když se pak chtěli vrátit, divili se, že je pořadatelé, znervóznění neustálým couráním sem a tam, nechtěli vpouštět.

Smysl těch pašijí v červenci mi vůbec unikal, chápu, že Vašek ve snaze ve všem překonat Brandýský Parcon zorganizoval hudební vystoupení, dokonce na SF motivy, ale měli-li pašijoví ochotníci dát signál pratchettovskému divadlu Pražáků, kteří dost na poslední chvíli vystoupení odřekli, že se bez nich FF obejde, tak to se tedy zcela jistě minulo účinkem. Ve skutečnosti došlo jen k tomu, že Brandýs byl skutečně překonán, ale hlavně mírou organizačních zmatků a zpoždění.

Martin Koutný s Jarkem Mosteckým se přes vzrůstající nervozitu zachovali jako profíci a i bez pomoci mikrofonů, které nějak zmizely nebo po skončení divadla přestaly fungovat, rozpoehybovali ceremoniál do příjemně svižného tempa a provedli nás jedním z nejlepších předávání posledních let. (Pravda zbytek večera již jen spali.) Cenu Trifid, která k CKČ patří už tím, že ji chrání před nejdělsími romány a jejich autory zase před bezplatným tistištěním v Mlokovi, získali Karolina Francová a Jan Kovanic. V krátké povídce zvítězil Honza Kovanic, v kategorii novela Jiří Mazurek, královnou večera se stala a Cenu Karla Čapka získala Jana Jůzlová za povídku Obojek. Opravdu jsem byl mile překvapen, že ji porota tvořená převážně mladými lidmi, kteří již o normalizaci či dokonce stalinismu mohli jen číst, tak vysoce a spravedlivě ocenila.

Jako doklad tlaku, kterému byli pořadatelé vyhlašování CKČ vystaveni, mi připadá epizodka, kdy mi Martin Koutný vyčítal, že pro Karolínu zbytečně sháněli kytičky, aby se na poslední chvíli dověděli, že není přítomna. Když jsem popominu, že se stačilo zeptat Stasy Juhaňáka, stejně mi v tom nářku trochu chyběla logika. Pokud totiž stejně na poslední chvíli nesháněli kytku i pro Janu Jůzlovou, měl by snad hledat chybu hlavně u sebe, jména (a tedy i pohlaví) vítězů Trifida se dověděl mailem dostatečně dlouho dopředu.

Po skončení bloku CKČ a ČS fandumu následovalo podivné překvapení v podobě vyhlášení ankety Aeronautilus, která se tak následkem zmatků okolo divadla přesunula na nejčestnější vrchol večera. Bylo to celé dost rozpačité, udílená soška je ohavná, jde o skleněný artefakt v podobě svíčky vyrůstající z nepravdělného balvanu nahoře vylepšené plíškem ve tvaru paroží. Cena, kterou udílí skupina Trienalis je značně neprůhledná, slyšel o ní snad jen Vašek Pravda a Jarek Mostecký, výběr kategorií je nekonzistentní a špatně zapamatovatelný.

Nicméně si pamatují kolektivní bonmot, který o Aeronautilu padl v průběhu večera. Oceněna byla povídka, která končí v polovině, web, který v odměněné podobě končí úplně, organizátor, který už pět let nic nezorganizoval, spisovatel, který po stejnou dobu nic dobrého nevydal, a kniha, kterou nikdo nedočel do konce.

Pak jsme tuším chvíli sledovali vybrané orientální DVD lahůdky ze sbírky Jeho Excelence Jarý Olší jr. Na Egyptské verzi Frankensteinu asi z roku padesát bylo pozoruhodné, jak byl již tehdy Egypt civilizovaný. V době, kdy v Itálii nosily ženy černé šátky, chodily Egyptanky moderně oblečené. (Objevit se tak v Káhiře dnes, tak skončí ve vězení.) Veliký Howard měl pravdu, když hovořil o tenké slupce civilizace a neustále číhající návratu k barbarství.

Nějak jsme to vše přežili a o půlnoci jsme se přidali ke skupině poutníků vedených Adélkou Červenkovou, abychom spatřili Barvy Měníci Kouřící Kulatou Věc a došli tak duchovního naplnění a osvětlení.

● **3. července** se s čistou hlavou probouzíme do sluncem prosvětleného dne. Hlava mě nebolela už tak dlouho, že uvažuji, zda již nemám mozkovou smrt za sebou. O to větší mi ale dělá problém každým okamžikem se zvětšující vedro. Zastavuji se u baru a pokouším se nechat si proplatit proslovené přednášky, leč to má v režii plně Vašek, a tak ostrouhám s tím, že se třeba někdy potkáme v Praze. Původně jsem chtěl tyto peníze nechat pořadatelům ve prospěch conu, když jsem ale musel sám hradit náklady s Akademií a Dnem otevřených dveří (ne že bych s tím nepočítal nebo nesouhlasil, ale původní dohoda byla, že to bude zajištěné) a když jsem viděl, jak se plýtvá penězi na něco tak ohavného, jako je cena Aeronautilus, řekl jsem si, že zde není to pravé místo pro altruismus.

Pak už využíváme laskavé Pagiho nabídky a po rozloučení s přáteli, alespoň s těmi, kteří si také přivstali, odjíždíme s Dárečkem a Pagim směrem na Prahu.

Kdysi Eva Hauserová jednu svou reportáž uvedla podtitulem Žlučovitý pohled účastníka; byl jsem v pokušení ji parafrázovat, ale uvědomil jsem si, že jsem se celou dobu docela dobře bavil (jako tehdy nejspíš i Eva), že to byl ideální con pro dinosaury, kterým zmatky v programu umožňují uchovat si čisté svědomí a celý con prokecat či strávit u baru. Jediný rozpor vidím v tom, že podobná praxe a podobný přístup je hlavním zdrojem Vaškovy kritiky organizátorů ostatních conů a hlavním argumentem pro tvrzení, že ČS fandum je pasivní a směřuje ke zkáze.

V pátečním dešti a slotě na Černém mostě jsem si myslel, že jedu do Chotěboře naposled, ale možná, že ještě někdy popatřím na BMKKV, zvláště pokud je tu letos tak podpořená nádeje, že se Avalcony vrátí k lidským rozměrům a fanouškovskému zacházení s návštěvníky. **Zdeněk Rampas**

Čekání na Pavelka

● **4. července** se ještě od autobusu vracím pro víno na večer k Jolaně. Někak jsem přehlédl již připravená od Michaely a musel jsem vybírat mezi Vlašským ryzlinkem 2002 – pozdní sběr a Chateau Menada Cabernet Sauvignon r. 2000. Snad mi to Klíčnik a Peťo schválí.

V práci jsem našel oznámení od mailového robota, že PeS+ vyvěsil nová čísla Interkomu na Sci-fi server.

Okolo půl páté se u mě v rachotě zastavila Michaela s mým mladším výchovným neúspěchem Elvenem a vydáváme se na Pavelkovský večírek k Jolaně, užít si ještě trochu léta, než zase začne pršet, a probrat Parcon. Před Čermákovíc vilkou již

postával mladík, kterého jsem podle Saganovy knihy Kontakt v ruce identifikoval rovněž jako hosta, později nám jej Jolana představila jako Ondřeje, u kterého byli ve Finsku. Za Ondřejem přišla ještě Stáňa, kterou představil jako spolužačku, když jsem se dověděl, že jsou oba doktorandy z mé alma mater, tedy z matfyzu, strávil jsem většinu večera s nimi, snad jsem jim ho tím příliš nepokazil. Je škoda, že (s výjimkou první generace:-) nehrají absolventi MFF UK v SF hnutí příliš velkou roli, na Ondřejovi a Stáně jsem si uvědomil, o jakou ostrost a přesnost myšlení, a intelektuální kapacitu vůbec, přicházíme. Stáňa navíc vůbec nevypadá jako typická matfyzka ze studentských vtípů, čehož si po čase a po tom, co dal k lepšímu pár matfyzáckých vtípů, povšiml i Richard Klíčnick...

Pak dorazila Martička (dcera Helenky Šebestové) s Ondřejem, zrovna u sebe objevila novou alergii, totiž na henu, která se jí dostala na rameno s falešným tetováním. Teď tam má nakresleného slona, který navíc plasticky vyvstává. Po nich se objevil Pagi, který se obětavě ujal topičské funkce nepřítomného Dárečka, který trávil zbytek svátku na rodném (východním) Slovensku. Pak se objevily i Jolana a Dana Čermákové, které vyráběly fantastického hada z okurky, rajčat a různých druhů pomazánek jako pojiva, do té doby jsme si užívali společnosti jen Ládi Čermáka st. a Jolanina přítele Honzy.

Konečně se někdy okolo osmé objevil i svolavatel večírku Peřo Pavelko, který Šimonovi a jeho synovi Peřkovi ukazoval krásy adoptivní vlasti v okolí Máchova jezera, nevím ale, zda Šimon obdivoval více geologii Českého ráje, či morfologii krašavíc na břehu.

Bylo to výborné a bylo toho (na mě a po horkém dni) dost, tak jsem jen uvítal Martinu a Ondrovu nabídku, že nás hodí domů, bydlíme sice na stejném břehu Vltavy a snad i ve stejné čtvrti, ale ta je kurevsky veliká a docela si kvůli nám zajeli.

● **6. července** se nakonec vyčasil a tak mohl PreVorvaňCon v brněnské zoo proběhnout bez problémů. Účast byla velmi hojná, díky sadě slev, volňásků a částečných slev bylo i vstupné mírné. Naše roztomilé piraně byly přesídleny do nového akvária a oproti loňsku opět povyrostly, takže teď je jejich velikost nejméně dvojnásobná oproti době, kdy jsme je poprvé adoptovali. Díky polopropustným sklům byli ve svých nových expozicích spatřeni i vlci a bobři. Akce byla tradičně zakončena v restauraci Legenda. **Marvin**

● **7. července** mě na mobilu dohnal na dovolené Jirka Doležal a varoval mě, že se na ČR 6 - Leonardo chystá SF týkající se vysílání a že se na mě obrátí redaktor Marek Kuchařík. Takže jsem v duchu již zase v Praze.

● **9. července** jsme využili letní vstupné do multiplexu. „Válka světů“ byla velmi působivá a natolik napíjala nervy, že jsem i lehce přehnaný happyend přijal spolu s hrdiny filmu s úlevou. Po představení jsme ještě zašli do Marks & Spencer, nikoli kvůli oblečení, ale do jejich koutku britských potravin. Zvláště čokoláda s mátovou náplní se jim podařila. **Marvin**

● **13. července** mi Flad s Cellindrou přišli pomáhat při „úklidu“ SF muzea. Takové dělníky mi může každý závidět, přinesli si i vlastní občerstvení a společně jsme udělali pořádek v CKČ 2004 a pustili jsme se i do letošního ročníku, ale tam bohužel byly jak

v románech, tak povídkách mezery. **Výzva k porotcům, doneste mi, co vám zbylo doma, do Krakatitu. Františko, to platí hlavně na Tebe.**

Dnes v odpoledních hodinách navštívil president ČS Fandomu v doprovodu Jeho Excelence J. Olši jr. vystoupení zimbabwské skupiny písní a tanců.

Tak byste si to přečetli v novinách, vy však čtete Interkom a tak jak to bylo doopravdy.

● **14. července** jsem před pátou dorazil do Krakatitu, bych se neminul s Markem Kuchaříkem. Na schůzku o spolupráci s ČRo 8 Leonardo ještě dorazili Pagi, Honzové Macháček, Kovanec a Vaněk jr., Edita Dufková, Franta Novotný a později i Vlado Říša. Navrhli jsme mu jako spolupracovníky Pavla Housera a Pavla Dobrovského a dohodli jsme se na další schůzce, do které bychom měli vybrat pár povídek na zkoušku.

Když jsem se chtěl odpočítat z kotle Krakatitu domů, objevil se tam Olša pokušitel s velmi vypečeným návrhem, totiž že má pár volňásků na výbornou Zimbabwskou skupinu písní a tanců. Ukecal mě, Editu a novinářský čich nalákal ještě Marka Kuchaříka. Ten mi od začátku připadal trochu povědomý, možná jsme se potkali v encyklopedickém domě Diderot, kam jsme s Jarkem Mosteckým a Honzou Vaňkem jr. dodávali SF hesla. Cestou do ZOO v Tróji, kde produkce probíhala, jsme jeli okolo Školy Svatopluka Čecha, kde začal svou kariéru dnes rozhlasového redaktora.

Před ZOO Jeho Excelence zavolala pro průvodce, který nás protáhl dovnitř. Seznámili jsme se s pořadatelem akce, ředitelem chomutovské a pražské ZOO a pak začalo vystoupení cca šestnáctičlenné skupiny (bylo dost obtížné je spočítat). Vystoupení bylo úžasně dynamické, zpěv melodický, na africké kořeny naroubovaná kultura hudebních vynálezů, jako jsou druhý hlas a podobně, spolu s pro nás špatně pochopitelným spojením tance se zpěvem (asi jako byste nutili balet, aby si k vystoupení sám hrál a zpíval) vytvářely něco opravdu strhujícího.

Nedalo mi to ale, a při zpěvu Hymny Afriky jsem se JO zepal, kolik z těchto úžasných, mladých, krásných lidí zemře do deseti let na AIDS. Řekl mi, že každý čtvrtý. Později, když se nám ředitel ZOO zmínil o zdravotních problémech sólistky, vzpomněl jsem si na řadu shodných příznaků, jak mi je Jarda popisoval u zaměstnanců ambasády a rezidence.

● **15. července** podstupuji každoroční trauma a kupuji jízdenky na Tatracon, zase u okénka, kde se na řadu dostávám skoro po hodině, a to jsem si dal pozor, aby přede mnou nebyli žádní Japonci, stačily dvě anglicky mluvící boubelky (zdá se, že všechny holky, kterým se vejde zadek na barovou stoličku, se živí tak, aby měly na letadlo a nemusely si kupovat jízdenky ČD :-).

Když jsem to prodělal a dostal se zpět do chládku pracoviště, volal mi Pavel Weigel, že se na něj obrátil sestavitel americké mezinárodní antologie a požádal jej výběr českých povídek, asi bude třeba zjistit, co už bylo přeloženo.

● **15. července** bylo výjimečně na pátek dohodnuto kino, takže Whisky shop byl navštíven jen krátce. Snímek „Batman začíná“ je velmi vážně pojatá adaptace comicsu, až na ženskou výjimku velmi dobře obsazená a rozhodně temná a přesvědčivá.

Marvin a Zdeněk Rampas

Parcon 2005 (pokračování ze strany 1) soutěže ST Mústek je Váš, kterou jsem taky hodnotil (zlatá CKČ!), reklamu na Gamestar a blabla o letošním FF.

Jelikož na pátek nebylo nabízeno žádné jídlo (já měl předplacené snídaně a obědy, HT snídaně, Marvin obědy a večere a Pet pro jistotu nic), vydali jsme se do kavárny a pizzerie Modrá Hvězda, kde jsme si všichni kromě Marva dali pizzu, on jediný kuřečí rarášky s americkými bramborami. Neudělal dobře, protože se mu po nich druhý den neudělalo dobře a ještě pár dnů po návratu do Brna polykal černé uhlí po hrstech. Nicméně jsme se najedli a vydali se na jeden ze dvou mých pátečních programů, na MŽ a JWP a jejich nový projekt JFK.

20:00 John František Kovář, agent bez báze a vany

Mirek Žamboch a Jiří W. Procházka představili svůj nový společný projekt JFK (čili John František Kovář), svět paralelních dimenzí, kouzel, vědy a válečné akce, do kterého chtějí postupně přijmout další schopné tvůrce (nikoliv všeho schopné), kteří by v rámci nastavených parametrů tvořili příběhy. První dva romány (od každého jeden, Agent JFK – Pašerák a Agent JFK – Není krve bez ohně) jsou už na korekturách, budou to tenké paperbacky, prodávané i na novinových stáncích zhruba za 80 korun českých. Kdo potřebuje srovnání, tak snad nejlépe tomu je řada Mark Stone. Jejich vize zatím obsahuje horizont jednoho a půl roku, jeden román každé dva měsíce pod vydavatelstvím Triton, další dva autoři jsou Tomáš Němec a Petr Schink. JWP řadu přirovnával ke KODovkám, Žamboch zase k povídkám Otakara Batličky. Chtěl jsem si na závěr koupit pěkné černé tričko s krásným emblémem, kdy písmena JFK jsou vytvořeny z křesadlové pistole, meče a samopalů, ale chtěli jsme přijít včas na slavnostní zahájení a na nákupy nebyl čas. Ještě něco – na výslovné přání HT a Pet zde tlumočím jejich názor, že Mirek je hezčí než minule (miněno na Fénixconu), snad dokonce zkrásněl. Asi kvůli tomu, že už nemá tak výrazné svalstvo a nechal si povyrůst vlasy.

21:40 Slavnostní zahájení v Kině

Mohli jsme klidně počkat na poslední triko a ještě licitovat o ceně, protože slavnostní zahájení mělo jako obvykle zpoždění, tentokrát plných 40 minut. Možná za to mohl orchestr z Řičan, možná příprava výstupů a scének Pagiho, Koutného, Rampase a Pravdy, dnes už Pravdu nikdo nezajistí... ee oprava, dnes už pravdu nikdo nezjistí. Pokud však nepočítám to zpoždění, bylo to dobré zahájení. Orchestr z Řičan i s dirigentem, podivně vyhlížejícím mladým malým tlouštíkem, zahrál několik filmových melodií ze StarTreu (filmy 4 a 9), Veřelce a dvakrát ústřední melodii StarWars a Pochod Impéria. Pouze první trubka občas při vyšších tónech s rychlými přechody uletěla někam mimo, jinak to bylo až na výjimky (smyčce byly jednou hodně mimo) výborné i přesto, že blondátní mladík u druhého violoncella flirtoval během koncertování s první houslistkou, která sice reagovala, ale nenechala se rozhodit. Každá skladba byla odměněna potleskem, Pochod Impéria dokonce bouřlivým, přece jen je to chytlavá melodie. Informativně legrační vstupy Pagiho se dvěma slečnami, ilustrační scénka Martina Koutného s bicem-pořadatelem a Vaškem Pravdou, pár slov místního sta-

rosty a výstup „poživotního“ prezidenta Fandomu Rampase, ač byly ještě v hranicích vkusu, naštěstí jen vyplňovaly pauzy koncertu. Možná měl původně koncert vyplňovat mezery mezi řečmi, leč dopadlo to opačně, díkybohu.

Podivní hosté (od agentky HT)

Součástí slavnostního zahájení bývá i představení zahraničních hostů. Tentokrát se mimořádně povedli. Což o Philipa Coriata, ten už patří téměř k inventáři (a navíc na zahájení stejně nebyl), ale ti ostatní stáli za to. Andrzej Pilipiuk zřejmě Jakuba Vandrovce psal podle sebe, či spíše v něm předpovídá, jak bude vypadat on sám za třicet let. Aspoň ve mně zanechal pocit příjemně rozšafného glosátora, který dobře ví, že nejlepší je stručnost. V tomto duchu se nesla i jeho odpověď na vítací tirádu: „Dobry wieczur!“ Výstižně, není-liž pravda?

To dvojice „specialistů na zvláštní efekty“ z Ruska byla opravdu speciální. Původně jsem je považovala za pubertální příznivce nějakého hororového seriálu. Posuďte sami: Mladík výšky kolem 175 cm a váhy pod 50 kg, mrtvolně bílé pleť a s barvou vlasů označovanou mým dědečkem barvířem jako kafebraun dozelená je oblečen ve zvonových bokovkách z lesklého černého latexu a černém tylovém tričku bez rukávů (nebo ve druhém případě s dlouhými rukávy z téhož latexu). Dojem umocňují boty na deseticentimetrové platformě. Zdá se vám málo exotický? Doplníte sestřih typu „proletěl trním“, výbojně trčící chumáč pěti vousů uprostřed brady a úzké černé zrcadlovky na očích. Už se bojíte? Ještě ne? Tak přidejte lesklé korálové výšivky na prsou. A hlas v intenzitě i tónině vánku ve větších sasafrasů – neboli srozumitelný tak na metr od mluvčího. Zombie jak vyšitá. Nicméně se ukázalo, že svému řemeslu rozumějí, protože později během své přednášky předvedli praktickou ukázkou vytváření masek. Vybrali si k tomu slečnu z řad diváků a zpracovali její obličej do strupu zvíčeho půl čela a kus tváře. Vypadal natolik realisticky, že se jí někteří ptali, jak dopadl ten vlak, co do ní narazil, když ona je na tom takhle. Já měla při spatření pocit, že na ni spadl dům. Prostě paráda.

23:00 Čajovna

Není čajovna jako čajovna, ale každý nemůže být Melkořem. Kolem půlnoci nebyl ani Lapsang Souchong, ani Darjeeling, tak aspoň Assam (na Pu-erh jsem si netroufl). Místní slečny se nám omluvily, že ještě nemají nabídku čaju na papíru, ale to neměly ani další dny, zato se to na stolku hemžilo Babiččinými směsmi, Modrými lagunami, Indiánskými léty, Šipkovými Růženkami a jinými roztodivnými a nicneřikajícími názvy pytlíků s „čajem“, které občas daruji svým přátelům jako legraci a rozhodně nečekám, že to budou pít. Nejdřív jsme sice uvažovali, že zajdeme do kina na původně avizovanou Válku světů, ale již první letmé nahlédnutí do aktuálního programu nás vyvedlo z omylu – práva na čerstvý blockbuster zřejmě pořadatelé nedostali a Svět zítřka, ač milý film, nám za to nestál.

0A, po půlnoci

Na Obchodní akademii, kde jsme měli ve druhém patře s Marvinem dvoják – HT a Pet ho měly ve vedlejší budově, spo-

jené průchodem – mají konečně nové sociální zařízení. Pákové baterie, šest sprchových koutů a šest záchodových mís, jen ty pisoáry nám nějak chyběly, ale to se vysvětlilo pohledem na cedulky na dveřích – WC ŽENY a SPRCHY ŽENY. Naštěstí na vnějších dveřích byla dodatečně nalepená cedule MUŽI, tak jsme se přestali bát společných sprch. I když by to na druhou stranu nebylo nezajímavé. Jen ty větráky odsávací klimatizace by nemusely být po ránu tak strašně hlasité.

sobota 2.7.

9:30 Ikonografie Parconů, Marchlík rozšiřuje sféru vlivu

Vstal jsem poměrně brzo, abych měl čas se nasnídat a stihnout v devět program, ale špatně jsem se podíval do propozic a místo do Vysočiny jsem šel na snídani do Svačinky. Vyšla z toho příjemná procházka spojená s krátkým pokecem s majitelem Svačinky, který si mi postěžoval, že už minulý rok se na něj organizátoři vykašlali a nežádali ho o předplacené jídlo. Ovšem v materiálech uveden byl, to ano, písmem velikosti 6. Když si teď po conu srovnám úroveň jídel ve Vysočině letos a ve Svačince předloni, vychází z toho Svačinka přece jenom o něco lépe. Po snídani už na správném místě jsem si ještě koupil v levných oděvech na náměstí druhý ručník a v papírnictví deníček na poznámky a svazek špejlí s lepicí páskou, protože v našem pokoji bylo všehovšudy jediné ramínko a to jak uznáte není mnoho. Vyrobil jsem si proto ze špejlí další dvě zařízení na sušení ručníků, i když poněkud trojrozměrné – dva jehly a krychli. Uklízečky se budou divit.

Na přednášku Zdeňka Rampase jsem tedy dorazil se zpožděním, ale pár obrázků placek, plakátů a visaček dřívějších Parconů jsem viděl a připomenul si, kde všude jsem vlastně nebyl. Nic náročného na bednu, jen chvilka příjemného posezení v přitmi.

Poté jsme já a Marvin zamířili do čajovny (tentokrát už Darjeling byl), protože ani Herec s Xenou ani Žamboch s Líhni, když vzpomenu program od desíti, nebyl dostatečně inspirativní. Marvin si už naplno prožíval obtíže se zažíváním a k čaji ukusoval suchary. Taky jsem ochutnal a věřte, že není o co stát, tyhle byly přepečené dohněda, možná by písek chutnal líp.

Při korzování kolem baru v KD jsme narazili na Bruma, tedy Luboše Brandu, takto kamaráda Doktora a člena Conan Society, který to nemá ze Svitav až tak daleko. Pozval ho Martin Koutný, protože Brum je nominovaný v CKČ v krátkých povídkách za dílko s názvem „Satan zařval, DRŽ HUBU, KOWALSKI !!““. Jelikož Marvin nemohl, zašel jsem s Brumem na oběd do Vysočiny a potom na trochu kafe do Panského domu, kde s českými trekkies obědvala Pet a HT. Vedle u stolu seděla Dana Krejčová a Hanka Vittková, tak jsem si k nim přisedl na kus řeči, kousek od nás koulal do prázdná malíř Philippe Coriat, již pravidelný návštěvník chotěbořských conů (prý má poblíž chatu), který na slavnostním zahájení v pátek již tradičně jako jeden ze zahraničních hostů chyběl. My všichni jsme byli vzadu, vepředu jsem zahlídl kromě jiných i Libora Marchlíka, který v Brně koupil knihkupectví Arrakis a znovu zaměstnal Big Shamana Tuneláře, který s ním ostatně seděl u stolu. Martin Macášek bloudil s přítelkyní po náměstí a vypyčoval se, zda je ve Vysočině

volno, nakonec jsem ho při odchodu objevil také v Panském domě – a dobře dělal, tady se nejlíp vaří.

Siestu jsem trávil na pokoji výrobou výše zmíněných sušáků ze špejlí a izolepy a ve tři jsem byl zpět v KD, kde jsem původně chtěl jít na „Města budoucnosti“ Filipa Štěpánka v Zrcadlovém sále prvního patra, ale jda okolo čajovny jsem byl polapen Lenkou Mikulášťovou a usazen k Marvinovi a třem různým konvičkám, kde byl Marvinův černý čaj a ve zbylých dvou světlý odvar „Modrá laguna“, stydnoucí nepřítomnému Pavlovi Mikulášťovi, a Lenčin „užnevímco“, který chutnal prý lépe studený než horký. Nemohu to posoudit, protože jsem upíjel Marvinovi a vypil i šálek Modré laguny, která vlastně nechtunala tak hrozně, jak se jmenovala.

16:00 Filmové novinky

František Fuka měl opět svou dvouhodinku filmových upoutávek, tentokrát proloženou vtipnými videoklipy šílených reklam a ujetých písní. Ono nestačí, že mi toho chodí hromada mailem od kolegů, kde to rovnou mažu, ještě se na to musím dívat, abych se dočkal kýžených filmových trailerů. Naštěstí tři stály za to – reklama na Durex s dveřmi od auta, japonská reklama na klozet a především patriotický písňový klip, kde zpěvák a autor, bývalý kaskadér StarTreu, doslovně mává americkou vlajkou všem do obličeje. Patriotický, hm. Spíš psychotický. Bylo to velmi legrační a ještě lepší byl návažný krátký sestřih téhož, ovšem přisprostlý a proložený výbuchy amerických zbraní. Samotné ukázky z filmů mi už v hlavě nezůstaly, snad jen akční kousky Brada Pitta a Angeliny Jolie, ale to jen proto, že jsem je předtím i potom viděl několikrát před normálním filmem v kinech. Dobře, taky Batman Begins a Sin City, ze stejného důvodu. Zvláštním případem je Wallace, Gromit a prokletí Králíkodlaka, to je nezapomenutelné, i kdybych to viděl jedinkrát.

Večeři jsme si odbyli v Panském domě s trekkies, Pet a HT, většinou to byly špekáčky na pivu, jako vzpomínka na stejnou lahůdku, kterou nám loni na jedné klubové akci připravila Marvinova maminka. Byly dobré, ale stejně jejím nesaňaly ani po střívko. Chvilí času před CKČ jsme trávili v Herně Sportovní haly, kde bylo království deskových her (do Dolního sálu za pařany jsme se neodvážili). Studovali jsme novou vypečenou hru Sankt Petěrburg, pro mne osobně moc složitou, mám rád jednoduchá pravidla. Co vím, tak nakupujete domy a podplácíte šlechtice a podobně, zkrátka podnikatelská idyla.

19:30 Cena Karla Čapka

Když jsme v sedm s Marvinem dorazili poprvé na Parconu do Sokolovny, v sále se hrálo nějaké divadlo, na které jsem měl pravděpodobně zaplacený vstup, jelikož jsem měl visačku, ale jak pravil Mostecký: „když jsem šel kolem, slyšel jsem něco o andělovi, co zvěstoval lidem dobré zprávy v hospodě...“, tak jsem se raději nesnažil podívat ani na závěr. Po chvíli se k nám přidala HT (Pet hopsala DDR s Martinem Böhmem) a čekali jsme před bufetem, než ta blbost skončí. Proseděli jsme i vyhlášení O nejlepší fantasy a do sálu vešli až po té, co se noví Sirové a Lady vytrousili z pódia. Usedli jsme na druhý pokus do druhé řady, kam jsem původně nechtěl, ale ukázalo se to ja-

ko vychytralý plán, protože napřed divadelníci odešli s nějakou krabičkou, co patřila do zvukotechniky, a když ji přinesli, pořadatelé nebyli schopni vyrušit zpětnou vazbu z mikrofonu, takže nakonec vypnuli celou aparaturu a Koutný z Mosfákem celou show odmoderovali bez podpůrných prostředků. Copak oni dva většinou slyšet byli, ale skoro všichni nominovaní a pak vítězové, se kterými vždy prohodili pár slov, kuňkali tak potichu, že jsem to neslyšel ani ve druhé řadě, a co teprve ti chudáci, co se děli vzadu. Výjimkou byla jen vítězka dlouhých povídek a držitelka Mloka Jana Jůzlová, která vystupovala skromně a zároveň suverénně a hlavně mluvila nahlas. Byla neúspěšnější letošní autorkou, což potvrdila i druhým místem v novelách, za což se cena neuděluje. Původně ale měla být její druhá novela Monolit dlouhou povídkou, ale přesáhla hranici normostran a Martin Koutný ji přeřadil do novel, takže Jana Jůzlová poslala ještě povídku Obojek, kterou měla nachystanou loni pro CKČ, ale už ji nestihla odeslat. Pikantní je, že druhý za ní v povídkách skončil právě Martin, takže si možná zařídil porážku. Říkám možná, protože i Monolit by podle mne měl šanci v povídkách vyhrát. V novelách tedy zvítězila Legenda o Garonně nováčka Jiřího Mazurka, který tak pomyslně vyhrál i Skokana roku, v krátkých povídkách vyhrál Jan Kovanec s ujetou povídkou „Já chci sestřičku!“ a v současně předávané ceně za honorovanou soutěž v románech nakladatelství Trifid získal Trifida (ještě udělovali jednoho, ale autor byl opět nepřítomen). Kovanec tak ukázal, že umí psát anekdoty i špalky. Příští ročník už bude mít kategorie čtyři, přibude mikropovídka (nebo jak ji Koordinátor nazve) a trochu se posunou hranice mezi dalšími kategoriemi, ovšem horní hranice 300 normostran pro novelu rozhodně zůstane.

20:10 čajovna, Super B. a egyptský Frankenstein

Po předání Mloka a Pulců se na pódium dostal Vašek Pravda, ale jak jsem byl namíchnutý kvůli tomu chybějícímu ozvučení, neposlechl jsem si jeho uvedení nové ceny za českou knihu do konce a prý to nebyl marný nápad. Jestli byl kloudný, vydrží i do příštích let a pak se dozvíme, o co šlo. Pet, která se nakonec na předávání CKČ dostavila, nás vybízela k návštěvě kina, kde měl už probíhat v rámci bloku StarWars pořad „CSWU hledá SuperStar 2“, ale když slyším to slovo na „S“, otvírá se mi kudla v kapse, takže jsme nešli a prý jsme přišli o skvělou filkovou karaoke show, kde soutěžící neuměli zpívat a přesto se diváci skvěle bavili. Škoda, mohli jsme si stříhnout naše filkové Chlapce z Impéria J. Skončili jsme opět v čajovně a v klidu a míru jsme se dožili desáté hodiny večerní, kdy jsme s Marvinem a HT vešli do vlhké vydýchané místnosti č. 1 (venku zase přišlo a vůbec to nevětralo) na pořad Jardy Olši Juniora se slibným názvem „Super B., filipínská hudební komedie“. Pamětliví kouzelného indického scifi muzikálu Koi Mil Gaye, který přinesl Olša loni, jsme se těšili na zážitek a nemýlili jsme se – Super B., vysílaná v původním filipínském znění bez titulků, by se dala stručně charakterizovat jako „SuperGirl v plastických bikinách potkáva Kamélie“. Bohužel po scéně, kdy hrdince při letu upadne vrchní díl superbikin a následující bitce s padouchy, za kterou by se červenali i Šimon s Matoušem, Olša film stopnul a zkusil pustit thajskou odpověď na

Matrix a SW, což se mu nepodařilo (tento počítač neměl dost práv oproti pořadatelskému o patro níž a žádný pořadatel nebyl k nalezení, aby to napravil), a tak pustil černobílý egyptský film z 50. let s anglickými titulky, kde místní populární komik bojuje s upíry, mumiemi a vlkodlakem vyzbrojen pouze šklebem jak škeble. Když jsem během půlhodiny třikrát usnul v sedě na židli, usoudil jsem, že to není taková pecka jako Super B. a odešel jsem i s Marvinem na kutě, to bylo kolem 23:30.

neděle 3.7.

9:00 Úzasňákovy

Ráno Marvin v posteli snídal suchary a já se vydal na svou krmí do Vysočiny, snídaně od soboty do pondělí se zakládaly na mase, i když nevím, kolik ho bylo v těch podezřelých salámech. Opět jsem si vyměnil visačku na aktuální den – my, co jsme přijeli jen na několik dnů, jsme dostali na každý den visačku zvlášť, na rozdíl od těch, co to vzali jedním vrzem od prvního do desátého, ti měli jedinou. Po cestě zpět jsem nabral Marvinu a šli jsme do kina na skvělé Úzasňákovy, kterým jsem se smál téměř stejně jako poprvé a občas i předem, protože jsem věděl, jaký vtíp přijde. Sál byl zaplněn jen z poloviny, ale v jednáct mělo navazovat Království nebeské s Bloomem a když jsme odcházeli, museli jsme se prodírat přes velký dav, zřejmě na to moc scifistů do kina nešlo a chtěli to napravit. HT a Pet se mezitím věnovaly nezdravému sportování a daly si za Sokolovnou trojboj s Paldíkem v pétanque. Lítý boj skončil vítězstvím HT v poměru 13:12:12.

Hodinu před polednem jsem trávil na baru v KD ve společnosti Marvinu, HT a hlavně Martina Koutného (a asi i dalších), se kterým jsme probírali stejné téma jako loni v Brandýse – koordinování CKČ a jeho budoucnost a změny, které přijdou. Za rok uvidíme. Pili jsme lahvou Plzeň a vydrželi jsme asi do půl jedné, kdy jsem vyrazil na oběd a pak rovnou na siestu na ubytovnu OA.

14:00 CKČ vážně i nevážně, pétanque

Nechtělo se mi vstávat z postele, ale debatu o CKČ s Martinem Koutným, ač jsme toto téma probírali již v poledne, jsem chtěl slyšet. Úvod obstarala sympatická držitelka Mloka Jana Jůzlová – Martin si pochvaloval, jak zkrátil svou hodinu –, ale pak už Martin prošel historií Ceny Karla Čapka od jejich počátků a vrcholů přes krizi a její renesanci, když ji zachránil Michal Bronec, až po současnost, kdy ji vydává Mirek Dvořák, koordinuje Martin a konferuje Martin s Mosfákem. Zmínil se o nejmenovaném slovenském letos nominovaném autorovi, kterým je Miloš Ferko, a jeho povídce Mamuty tiahnu, která prošla neuvěřitelnou anabází a zapříčinila fakt, že na Parconu byly jen výtisky pro autory a už ne pro normální kupující. To bylo tak: když byly sečteny výsledky, všichni nominovaní byli obsláni, aby dodali elektronickou verzi svých prací, a Ferkova povídka přišla také. Jenže když ji Martin Koutný otevřel kvůli korekturám, zjistil ke svému zděšení, že nejen že chybí úvodní báseň, ale že zmizela dobrá třetina textu. Napsal honem Ferkovi o poslání správné verze a on mu podruhé poslal tu samou špatnou. Tak si tu správnou předali na poslední chvíli přes autobusovou „kurýrní“ službu. Jenže v papírové formě, elektronická prostě

nebyla. Následné skenování do Wordu sice proběhlo dobře, ale zapomnělo se na fakt, že software to převáděl do češtiny a výsledkem byla změň českých slov ve slovenských větách s perlami typu: „čákali na mamuta“ místo „čakali na mamuta“ nebo „měl na zádech kozu“ místo „kožu“. Martin nad textem strávil osm hodin práce, a když to poslal ke korekturám Mirko-vi Dvořákovi, ten mu vzápětí volal, že jen na první stránce našel několik čechismů. No nicméně to dal své korektorce a když mu Martin později volal, aby se zeptal, jak to dopadlo, Mirek mu položil otázku, kolik si myslí, že tam bylo chyb. Martin to zkoušel se stovkou, pak se dvěma stovkami a neuspěl. Bylo jich totiž 1036.

Po perlách v CKČ jsme si my čtyři Brňáci zahráli pétanque na malém hřišti za barem Velký Voči u kina. Hřiště je moc pěkné, vysypané jemným ostrým tmavošedým štěrkem, a hlavně je nové, takže nezníčené. Vydřený plac za Sokolovnou se s tím nedá srovnat. Nikdo jiný kromě Jolany Čermákové, která právě před naší hrou opouštěla Chotěboř (však ji v srpnu uvidíme), tam koule neměl, jen jednou jsem u baru potkal týpka v šortkách s fotbalovým míčem v podpaždí, takže snad i fotbal někdo zkoušel. Já s Marvinem jsme třikrát od HT a Pet dostali nakládačku, byl hodně znát rozdíl druhá a třetí liga, ale spíš to bylo tím, že člověku v rekreační hře chybí motivace. Hráli jsme ovšem tak tvrdě (stříleli jsme), až jsme vyprovokovali majitele Velkých Vočí, který raději z jednoho rohu hřiště odklidil přenosnou stříšku na tenkých hliníkových nohách.

17:00 místo Vernea byla Herna

Původně jsme mířili na Honzu Kantůrka a jeho přednášku o kapitánu Nemovi, ale na místě jsme zjistili, že byla zrušena (možná posunuta, ale neznámo kam), a proto jsme vzali za vděk Hernou ve Sportovní hale a hrou Lovci a sběrači, parafrázi Carcassonne – místo měst stavíte les a místo cest povodí, ale smysl a styl je stejný. Je to už starší hra, ale pro mne to byla premiéra, tak jsem samozřejmě vyhrál, i když vůbec netuším jak, protože pokud vím, tak jsem si chvíli i omylem škodil. O půl sedmé jsme hru dohráli a vrátili se do KD, kde jsme zjistili, že Vynález zkázy, inzerovaný na desátou večerní, už podle plánu začal v šest místo Tajuplného ostrova. Letným pohledem do sálu jsme zjistili, že ještě nezačalo ani jedno, ale byl čas večere, tak jsme s trekkies, HT a Pet zamířili do Panského domu (Marvin poprvé na svou předplacenou večeři do Vysočiny). Poté jsem se oddělil od ostatních, Marvin šel na Martina Corna a povídání o lodích a námořnících, Pet s HT, Paldikem, Martinem Böhmem a dalšími trekkies zpět do Hery na rozšířené Carcassonne a já do kina na Constantina. Bylo tam úplně narváno, lidi seděli i na zemi, ale objevil jsem jedno neobsazené sedadlo na kraji s nápisem RES., takže jsem ho zasedl a kupodivu mě nikdo nevyhazoval, pořadatelé v modrých tričkách způsobně seděli na podlaze. Užil jsem si pekelné hlášky, dračí dech a mokrou Rachel Weisz a příjemně naladěný jsem si šel dát něco na bar v KD. K mému příjemnému překvapení došlo opět ke změně v programu a Vynález zkázy se vrátil na své původní místo v deset. Přisedl jsem do první řady před DVD a i když to bylo hodně „zpixlované“ a rozcházel se zvuk s obrazem o pár vte-

řin, už jsem si stylizovaného Zemana málem až do limbu. Pet sice ještě chvíli sakrovala na ohleduplné trekisty, kteří nebyli schopni škodit jeden druhému, i když o tom ta hra taky je, a na konci naopak nebyli schopni přijmout pravidla o počítání bodů, ale nakonec se uklidnila a dívala se taky. K půlnoci nebylo místo ani na baru, ani v čajovně a bufet Sokolovny byl uzavřený kvůli FanFestu místních przníčů rocku, tudíž jsme prohlásili Parcon za ukončený a šli do sprch a do pelechu.

pondělí 4.7.

9:00 Lovci programů

Ne že bych nějak dobře spal, kolem třetí ráno nás budili nějakí ozralí fanové, hulákající pod okny, a v sedm nás definitivně probudilo ranní defilé všech traktorů, co jich Chotěboř má. Inu pondělí byl normální pracovní den. Marvin se bavil pročítáním anotací, například taková programová linie Duna se sestává pouze z jediného programu s názvem „Tunis filmový a skutečný“. Jistě, na začátku anotací je poznámka, že zde není uvedena většina filmů a televizních dokumentů, ale to se zbytek z dvoudenní linie skládá jen ze dvou minisérií a Lynchova filmu? Proč to pak nazývat programovou linií? Možná pořadatelům křivdím, třeba při uzavěrcce brožurky s anotacemi ještě nevěděli, jaký program bude mít Duna. Ale není to nic proti pondělní linii Egypt, která se od osmi ráno do jedné v noci odpoledne skládá ze dvou přednášek Hanky Vittkové, filmu Král Škorpion a z dvanácti TV dokumentů ze Spektra. To mě napadá citát z pražštěné německé komedie „Něžní zmatkáři“: „A teď vám budou hodinu hrát mí přátelé Los Kazetos!“

U auta, kam jsme už dávali naše věci, jsme se potkali s Pet a HT, které nadávaly na úplně stejné pacholky, kteří je budili v noci pořváváním, HT kvůli nim dokonce vůbec nespala. V devět jsme s Marvinem, který to ještě neviděl, zasedli na DVD Lovci pokladů ve Velkém sále KD. Chvillemi chyběly české titulky a jejich autor zasklival jeden vtip za druhým (nebyl to Fu-ka ani omylem), což bylo trestuhodně vzhledem k tomu, že to-muto jinak slabému filmu vzal i to poslední, při čem se diváci mohli bavit, takže se smáli i jeho hručkám. Marvin se na konci produkce vyjádřil, že by neškodilo příště při natáčení použít scénář. Já se obávám, že ho používali.

13:00 Lovci pachu

I když jsem byl na obědě už o půl dvanácté, abychom mohli vyrazit brzo k domovu, dřív než ve dvanáct jsem se jídla nedočkal, ve Vysočině se drží propozic jako desatera. Ještě jsem využil služeb WC s bidetem u nás na patře a Pet s HT se byly podívat, jestli se nehraje ten avizovaný turnaj v pétanque. Nehrál. Vyrazili jsme kolem jedné. Chvilí po výjezdu HT hlásila, že cítí pašlenou gumu, pak jsme to zaregistrovali všichni, ale přičítali jsme to smradu z továren okolo. Nicméně za městem v lese byl smrad stále přítomen, takže Pet zastavila, obhlédla auto a značně nervózní jela dál, protože nic neobjevila. Pak mi řekla, ať se podívám za sebe, jestli nevidím kouř, a věřte nebo ne, byl tam, takový jemný namodralý. Zastavili jsme znovu, tentokrát kousek před odbočkou na Příjemky, a vylezli jsme všichni. Zrovna když jsem uvažoval o vytažení výstražného trojúhelníku, obje-

vil jsem na levém předním kole, že pružina nápravy se opírá o pneumatiku a odírá ji dokola jako škrabka pomeranč. Už tam byla rýha skoro centimetr široká a půl centimetru hluboká. Pet téměř zpanikařila, ale ještě poslechla, že bychom měli odbočit z dvouproudé silnice s dvojitou nepřerušovanou čarou, abychom nekomplikovali provoz. Zajeli jsme proto do odbočky na Příjemky a pokračovali dál, aniž bychom měli plán. Kolo vesele smrdělo a odíralo se, když tu najednou první barák vesnice a zrovna s cedulí Autoopravna. Pet zajela dovnitř, majitel v trenýrkách a plné práci na nějakém vraku sice deset minut pronášel horší a horší předpovědi, ale nakonec vystrachal použitý tlumič – ten náš prostě zrezivěl a puknul –, za hodinu práce s kladivem a dvoumetrovým páčidlem jej vyměnil, nasadil naši našťěstí dobrou rezervu a my jsme odjeli trochu opatrněji až do Brna už bez potíží. Stálo nás to trochu času, pětikilo a všechny Petiny nervy, ale přežili jsme a to je hlavní.

Porada ČSSFF na Slovensku – Vartacon Banská Bystrica 21.5.2005

Už tradične uprostred mája sa konala porada ČeskoSlovenského sci-fi Fandomu na hviezdárni Vartovka nad Banskou Bystricou. V piatok sme sa postupne zliezali, najväčší problém však mali organizátori, pretože Mário nevedel vytrepať služobné Iveco s materiálom až tam hore. Tento rok sa totiž ukázal ako mimoriadne daždivý a lesníci nelenili a najproblémovitejšie úseky vysypali štrkom. Tým pádom sa najproblémovitejšie úseky stali ešte problémovitejšími, lebo na tom štrku prešmykovalo, skaly fíkali po celom lese a plašili nevinnú lesnú zver. Dosť na tom, moja biela sviňa však vyšla bez problémov. V piatok 20. 05. 2005 o 20.05 SEČ začala oslava 20-tého výročia založenia bystrického sci.fi klubu pod rafinovaným a nezapamätateľným názvom KPVPVF čiže Klub Priateľov ... niečoho, asi vedy, pranostiky a fantastiky, ale ktoho vie. Pamir sa tiež zakotkal, keď slávnostne otváral Scifák, ako sa už tradične volá narodeninová párty bystričanov. Povolali kadekoho, aj zakladateľov, aj členov, čo už sa veľmi dávno neukázali, ale tentoraz si oslavy nenechali ujsť. Rozdali sme si darčeky, pivo tieklo prúdom, veď bolo zadarmo, pozreli sme si spomienkovú prezentáciu na laptope. Napálili nám aj CD, ale chybička sa vlúdila a nebaví, takže si to zopakujú. Na záver sme si zaujčkali a zakrepčili, ako sa na správne oslavy patrí.

Na druhý deň doobeda sme vylad'ovali formu, narazil sa nový sud a zarobilo na guláš. Poobede sme sa zišli v rokovej miestnosti na samotnú poradu. Zúčastnili sa zástupcovia z klubov Belit Nitra, Orion Nové Zámky, SQ2 Handlová, 451F Košice, Acorn Senec, Sínusoida Bratislava, Planéta opíc Bratislava, Villoidus Praha, Andromeda Plzeň, R.U.R. Praha, Kripel Uničov a domáci KPVPVF. Na začiatok sme si zaspomínali na staré časy a staré, už neexistujúce kluby. Pagi podal informáciu o jarnej porade ČSSFF v Březovej, na ktorej sa okrem iného aj rozhodlo, že cenu Mlok dostane p. Komárek za preklady Sapkowského, Ludvík nebude udelený. Taktiež sme si vypočuli informáciu o nastávajúcom Parcone v Chotěboři. Prešli sme si kalendárium, teda plánované sci fi akcie v Čechách a na Slovensku do konca roku, okrem Parconu nás čaká s významnejších Tatracon na Čingove, Worldcon v Glasgowe, Komics Saloon 2 v Bratislave, Cuccon na

Soutěž „Můstek je Váš“, kterou pořádaly kluby SFK Avalon a CZ Kontinuum a hodnotili jsme ji Pet, HT a já, dopadla takto:

1. místo „Operace dýka“ od Víta Pazlara
2. místo „Rodičovská láska“ od Petra Macka
3. místo „Sarekovi synové“ od Lamar

Tři vítězné povídky (odměněné knihami s ST tematikou od SFK Avalon a ST upomínkovými předměty od CZ Kontinua) a všechny ostatní naleznete na CD Festivalu Fantazie, které se vyzvedávalo s Parconskou placou, ale radím vám, abyste ty ostatní četli s největší opatrností. Jestli se někdo podivuje, že Avalon spolupracoval s Pochmurnou nedělí, jejímiž členy my porotci jsme, musím ho zklamat – byla to pouhá náhoda, která se stává tak jednou dvakrát za deset let.

O dalším dění na Festivalu Fantazie od 5. do 10. 7. mne měla informovat agentka S. (a po nezbytné cenzuře potom já vás), ale zasáhla neviditelná ruka trhu a pracovní vytížení jí nedovolilo se conu zúčastnit.

Miles Teg

Ružine, Taurcon v Nymburku, možno Sol'nacon v Žiline, Fénixcon v Brne a Ľadocon pri Dobšinej.

Včielka nám rozdala zoznam aktívnych slovenských autorov fantastiky a povedala pár slov o Comics Saloone v Blave. Prešli sme na hlasovanie o cene Drak. Nominovaní boli Pamír za prácu pre bystrický klub a Fandom, SFK Orion, za neutíchajúcu aktivitu (majú najstarší fanzin, ktorý má už neuveriteľných 45 čísel!) a Melkorova čajovnía. V prvom hlasovaní vypadol Orion, v druhom rozostrele vyhral Miro Páříčka a cena sa mu odovzdá na Comix Saloone v Bratislave.

Na budúci rok bude Parcon v Nymburku, ale na rok 2007 som už ohlásil kandidatúru Slovenska. Veď to už bude 10 rokov, čo nebol Parcon na Slovensku a teda je čas, potešiť fanúšikov aj na východnom brehu rieky Moravy! Ak to nebude Bratislava s obnoveným Istroconom, tak to bude Nitra. Proti nám bude určite kandidovať Chotěboř. Za tým účelom sme si aj zvolili Radu ČSSFF na Slovensku, ktorej členami sa stali Dáša Mehešová, Peter Zvalo, Ivan Al'akša, Miro Páříčka a ja. Rada si potom spomedzi seba volila Predsedu Rady ČSSFF na Slovensku, svojou dôverou opäť poctili mňa. Dali sme si záväzok aktívne pripravovať pôdu na realizáciu Parconu na Slovensku a samozrejme, podporovať všetky sci fi aktivity.

Po porade sme si dali výborný gulášik a na plné brucho sme sa dali do súťaženia v jedení popcornu. Veľmi sa mi nechcelo, ale potom som sa rozozral a bola dobrá zábava. Na Jožka Hucmana som však nemal, stal sa absolútnym víťazom.

V podvečer nás poctili návštevou novomanželia Weberovci, teda nositeľa meča Sir Rasfo Weber a Lady Sáša Pavelková.

Večer prebehol už v pohodičke, Mário sa prebral z tretej opi-ce, Pagi spokojene baľkal fajočku, Dáreček púšťal hudbu do skoku, LKT dopíjal všetky zvyšky, čo stôl na terase dal a my potriezvejší sme obdivovali Saturnove prstence, krepčili a vyvíjali všakovaké pestvá a fantastické magorstvá. Treba zažiť, také veci sú neopísateľné ani renomovanými majstrami brka.

Tož, hor sa do práce, nech je Parcon 2007 opäť na Slovensku!

Martin „Simon“ Schuster

Nehvězdný nebulvár čili doprava, informace a logika v našem osvíceném století

Zpočátku, po přistěhování do Vsi, jsem nějaký čas věřila, že kdo se autobusem dostane sem, nemůže se dostat odsud, což byl omyl, protože místním linkovým autobusem se člověk dostane kam třeba – vyzývali správná božstva a propichuje-li jehlami ty správné panenky, neboť vůdů je všemocné. Rovněž je nutno zohlednit dělení na sudé a liché týdny, i tady se v jízdním řádu objevují odlišnosti. Tento jev patrně souvisí se systémem směn ve výrobních podnicích, avšak nyní není nejčastější raní + odpolední, nyní jsou dělníci vykořisťováni i v noci, tudíž nám předkládaný rozvrh dopravy má možná nějaký skrytý smysl. Možná jsme testováni na přežití, obdobně jako příslušníci zvláštních vojenských komand. Vyržít jen ti nejobolnější.

Někdy jezdí autobus do města před sedmou, někdy zase po sedmé, vždy podle pravidelně překutávaného jízdního řádu. Jedu-li do Prahy, autobus nejede, ač by podle jízdního řádu jet měl. Spoj do Bělé končí v obci, která je poslední před Bělou. Překonat zbývající vzdálenost jsem se doposud neodhodlala. Zním svoje orientační schopnosti. Do Bělé je jistější putovat přes Boleslav, tedy vzdálenost čítající něco kolem deseti km je dobré překonat s asi patnáctikilometrovou zajišťkou. Kdo by taky jezdil do Bělé, co? K Máchovu jezeru to máme něco mezi deseti a patnácti km, ale chceme-li tam vskutku jet, a to autobusem, musíme přes Ml. Boleslav, to je tak dvacet km a většínou v protisměru. Tak si čítám v jízdním řádu a pochybuju o existenci raketoplánů, protože ve světě, který umožňuje takovou snůšku absurdit, raketoplán prostě existovat nemůže.

Motorizovaným občanům je hej, ale co my, nemotoristé? Já osobně si troufnu kočírovat i kravský potah, ale auto v mých rukou pořád zůstává zbrání, proto za volant nevlezu. Jedinců s toutéž neschopností řídit je víc, ale mnozí to ke škodě ostatních účastníků silničního provozu zkoušejí i nadále. Alespoň má komerční televize něco krvavého do zpráv.

Pominu-li koně, kteří zrovna přibylí na Šopku, mám k dispozici kolo. Mimochodem, až tady, ve Vsi, jsem skutečně ocenila, jak nádherné zvíře je kůň. Prý je z jeho hřbetu ten nejkrásnější pohled na svět, já ale pořád setrvávám u obdivu a skoro posvátně úcty k těm úžasným stvořením. Co se týče šplhu do seda, jsem zatím ve stadiu duševních příprav. Když civím na tu perfektní soustavu svalů, šlach, kopyt a hřívy, začínám pochybovat o evoluční teorii, protože kůň mohl být jediné stvoření. Člověk nechť má klidně společného předka s opicí. Je mi sice opiček moc líto, je trapné, když jim podsouváme tak ohavné přibuzenství, ale co naplat, Darwin je kapacita.

Do města nás autobus odveze ráno v sedm, předtím jede dělnický spoj, a to v jakousi nekřesťanskou hodinu. Další možnost máme odpoledne. Domorodci jezdí autem, jízdní kolo slouží jako dopravní prostředek na kratší vzdálenosti, čili do prasečáku, na poštu a na nákup. Jezdí na bicyklu kvůli zdraví, to je vlastní Pražákům. Normální člověk takové nesmysly nedělá.

Já mám kola dvě: wermachtáka, jehož kostra pochází z druhé světové a jehož jízdní vlastnosti drze konkurují nejmohutnějším „horákům“. Lituju, že přídatný motorek, jímž německá branná moc vybavovala svoje kola, během uplynulých šedesát let zmizel. Místo nosiče jsem k řídkům přivázala ko-

šik ze „sámošky“. Případným zájemcům sděluji, že wermachták zatím do muzea nepatří.

Skládačka, za totáče vyrobená v našem nár. podniku a potom exportovaná do západního Německa, je červená a pro osobu, zocelenou jízdou na stroji válečného ražení, i hůře ovladatelná. Na nosiči připevněný prádelní koš postrádá potřebnou nosnost, takže tašky s nákupem omotává kolem řídek, s nimiž pak nelze manévrovat. Naposledy jsem si natloukla na autobusové zastávce, zrovna když přijel autobus. Můj pád shlédli všichni cestující krásnoveští, potěšila jsem i občany ze sousední Kováně, kteří mě se zaujetím sledovali z dopravního prostředku. Mimoto se větší část místních právě vydala za obědem, i traktory měly co dělat na návsi – a já zatím bezmocně spočívala mezi bahníkovic vraty, obložená pěkně uspořádanými houskami. Obraz doplňovala rajčata, která ve své neutuchající hravosti rovněž vyskákala z mojí, teď už prachem obalené tašky. Řidič autobusu strnule zíral, jeho brada poklesla i s fousama, zatímco sklenice jahodové zavařeniny se v nastalém tichu až překvapivě hlučně kutálela z kopce směrem na Kováň. Prodělala jsem výjimečně ponižující zážitek, ač příznávám, že pokud z kola spadnu, činím tak zásadně na veřejnosti. Vinou neohnutelných kolen – a ořeseného sebevědomí – jsem týden nevycházela. Potom se mě bodí sousedé starostlivě dotazovali na stav mé tělesné schránky – i ti, kteří ke své velké lítosti nezhlédli krásnoveskou událost roku. Toho velice lituje i paní Kuntošová, jejíž okna vedou na náves, ona ale zrovna koukala na televizi. Přitom to byla taková rána, že jí musel vypadnout signál.

Šíření informací je vůbec cosi mimo vědu a techniku. Když můj syn cestou z města omotal svého milovaného pežotka kolem třešně, ukryl vrak za barák. „Ne abys těm svým pubertálním kámošům něco vykládala,“ napomenul mě, zhrzený tím, co se mu na zmrazku povedlo. V žalu opomněl, že nejčastěji ke mně zajde Jiřinka Kuntošovic, která dosáhla požeňnaných čtyřiasedměsátí. A co čert nechť! Kolem auta, z jednoho boku jukala větev silná jako ruca dospělého muže, jehož odval soued. Jeho ostřížímú zraku neuniklo vůbec nic, ač zrovna mířil do prasečáku. „A copak, copak?“ Položil mi pár dobře mířených otázek. Já po pravdě odpovídala. A odpoledne přiběhla Kamínkovic Kamča: „Na Kováni se povídá, že Venca bourall!“ To vše bez použití mobilů. Život mimo městské zmatení mě denně překvapuje a naznačuje, že i nyní jsou věci mezi nebem a zemí... Nevysvětlíme je, i kdyby se věda zbláznila.

Z koťat zmizeli Usáma a Pouštní Bouře. Ty kočičky jistě zabloudivly do lesa. I když sousedovic Maruš tvrdí, že ve vsi máme kunu, já mám svoje podezření, které vychází z informací, získaných z amerických filmů. Tady se možná fantasie stává skutečností. Chudáčkové malí, kočiči – copak je asi sežralo? Vzhledem k tomu, jak psychopatická je jejich matka, předpokládám, že by každého obvyklého predátora na místě rozsápala.

Míca kvůli zmizelým kočičkám dva dny brečela. Pak se u nás na dvoře objevily dvě dívenky s pejsky, co vypadají ze všech stran stejně, tudíž je náročné jim podávat pamlsky, neboť jeden nikdy neví, který konec se mezi bujarou psí kšticí

Diagnóza: science fiction – pozitivní

Nikoho z vás asi nepřekvapí, když se prohlásím za nadšeného čtenáře hltačícího knihy už od malička, budete na tom patrně podobně. Musím dodat, že jsem zprvu nijak nedával přednost fantastice, i když jsem s oblibou četl Verna nebo Trosku. Nedělal jsem rozdíl mezi science fiction a ostatní chlapeckou literaturou té doby. A když na to hledím z dnešního pohledu, bylo to tak dobře, ty rozdíly jsou v nás a neměli bychom si je tak připouštět. Děláme to nejen my, ale i okolí. To je důvod, proč je science fiction tak odtržená od ostatní literatury. Je to však také důvod, proč ji pro její jedinečnost považujeme za svou, proč nám stojí za to scházet se a mluvit o naší zálibě jako o něčem, co můžeme probírat pouze s „pozitivně“ naladěnými jedinci. Všechno zlé je konečkoncům pro něco dobré. Pokud někdy v budoucnu ztratí science fiction své postavení mimo obecnou literaturu, pak si troufám tvrdit, že to bude úsvit konce podobných zájmových setkání a to by byla rozhodně škoda.

A kdy se to změnilo? Kdy se pro mne stala science fiction, respektive fantastika, tou jedinečnou? Přivedl mě k ní Conan. Ano, opravdu tenhle hrdý válečník mně nikdy nevyumizí z paměti jak si hrdě kráčí zobrazen Kájou Saudkem pouští na obálce druhého čísla časopisu Poutník. Nevím ani proč, ale právě časopis Poutník mě k fantastice přivedl. Zjistil jsem v něm, že existuje celý žánr podobně fantastických příběhů. Bylo to jako poprvé ochutnat čokoládový bonbón a rozhlédnout se po cukrárně, uvidět ty police a stohy plné více či méně chutných las-komin. A chtít ochutnat pokud možno co nejvíce, nejprve to obvyklé zboží a s postupem času a vyříbením vkusu se pít po méně obvyklém a exotickém. A díky knížkám od Laseru (jo, zase Howard, ale samozřejmě nejen on), Winston Smithu, Klubu Julese Verna, AFSF, AF 167 a dalších jsem se stal ČTENÁŘEM SCIENCE FICTION.

Nehvězdný nebulvár (pokr. ze str. 13)

zrovna skrývá. Míca učinila výpad a karikatura normálního psa zapištěla jako podsvinče. Zůstalo to v šoku a navíc se to nepřestávalo klepat. „Však se mu nic nestalo,“ povídám.

„Ten pes stojí osm tisíc,“ vysvětlila mi majitelka toho zvláštního stvoření.

Dovoluju si zdůraznit, že Míca byla zadarmo.

Když jsem posledně jela z Katusic, potkala jsem na silnici mezi poli párek srnek. Já se pilně opírala do pedálů a ony mě okukovaly ve vzdálenosti asi dvou metrů, zjevně překvapené, že nedělám kravál. Snad by je bylo možné i pohladit. Jinak mezi obcemi jezdí jen málo cyklistů. Minule jsem minula mezi Línama a Bukovnem jediného, dlouhovlasého a vousatého zrzka, který připomínal vyobrazení Krista, jenomže Ježíše vypo-dobňují jako čistého, upraveného a důvěryhodného muže. Mladík, kterého jsem potkala, působil velice zanedbaně. I on jel na skládačce. Na rozdíl ode mě zvolil kolo v barvě modré.

Knížek ke čtení přišlo opět málo, kdosi v okresní knihovně propadl omylu, že místní mládež čte, tak nás zásobují literaturou pro děti, která pak nedotčená leží v regále, zatímco náš nadějný dorost sedí před hospodou a závidí těm, kteří si už smějí dát pivo.

Libuše Cermáková

Jako bytost zvidává a nenasytná jsem se u každé knihy zastavil s tím, že bych chtěl vědět, co dalšího ten který autor napsal a co mi může ještě nabídnout. Sehnat podobné informace byl často problém a já jsem byl vděčný za každý útržek informací od Ondřeje Müllera a Ivana Adamoviče. Začal jsem si ty pečlivě nastřídané útržky skládat dohromady. Začalo mě prostě bavit tohle shromažďování informací. Bylo to jako sbírat pohledy a toužit po návštěvě na nich zobrazených míst. Když se dozvíte o nové knize od oblíbeného autora, tak vás také jistě přepadne touha si ji přečíst. A třeba se i dozvědět tu trochu informací o autorovi. Na vysoké jsem se setkal s členy SFK klubu Kronikáři Questaharu. Tou dobou začali s novou verzí vydávat svůj skvělý fanzin Kroniky Questaharu a jako člověka se zálibou v psaní autorských profilů mě přizvali ke spolupráci. Nejdřív jen pár profilů do jednotlivých čísel a poté dokonce speciál věnující se pouze těmto po léta nashromážděným informacím. Poté to šlo rychle a najednou jsem měl v ruce Laserem vydanou knihu. Vlastní knihu, kterou jsem si mohl zařadit do knihovny vedle oblíbených svazků. Tak vznikl Slovník autorů anglo-americké fantastiky a s ním jsem se stal PUBLICISTOU.

Jedním z dávných „kronikářů Questaharu“ byl Tomáš Němec, dnes redaktor Pevnosti. Díky němu jsem také já vstoupil do tohoto dnes mimořádného časopisu. Spolu s Davidem Hartmannem udělali z Pevnosti zázračně rychle po právu respektovaný časopis. Může za to nadšení pro věc, nasazení, se kterou Pevnost vzniká. Možnost diskutovat o jednotlivých příspěvcích a časem vylepšovat jednotlivé rubriky. Právě tenhle soustavný vývoj a zájem dělat věci neustále lépe a lépe mě naučil mnohé. A možná mi i dodal odvahy věnovat se fantastice profesionálně, nejen jako redaktor Pevnosti, ale především jako zaměstnanec nakladatelství Laser. Neumím si ani představit jinou práci, kterou bych dělal raději. Laser byl vždy mým oblíbencem, možná nebyl vždy tím nejlepším, ale pokaždé mě přesvědčil o své ceně díky láskyplné péči a nezlomnému nadšení. A snad jsem trochu přispěl k jeho obrodě v poslední době. Nemusíme být největším nakladatelstvím, ale chceme, aby na našich knihách bylo vidět, že jsou dělány s láskou. Díky Pevnosti a Laseru, odvážnému projektu antologie Trochu divné kusy, díky tomu všemu jsem si splnil sen a z koníčka se stalo neméně milované zaměstnání. Stal jsem se REDAKTOREM.

Všechny tyto úlohy, které jsem si díky science fiction časem osvojil, mě nepřestávají bavit o nic méně než předtím. Je prostě neuvěřitelné, když se vám splní tajné přání a vy se můžete v životě věnovat tomu, co jste vždy chtěli dělat. Vděčím fantastice za mnohé, dala mi zaměstnání, pocit toho, že mohu něco dokázat a především mi dala celou řadu přátel z oboru. A to je ta největší odměna, tahle společnost lidíček, s nimiž si můžete promluvit o všem včetně vašeho společného zájmu. A neustále se setkávat s novými nadšenci, potkávat nové lidi, poznávat nové autory, překladatele, ilustrátory, fanoušky, prostě všechny vás, kdo tyhle řádky čtete. Jste skvělí, jen tak dál.

Martin Šust

KWARK

6/2005

Prečo konštruujeme umelý rozum, keď výroba prirodzeného funguje zadarmo a príjemne? Nie je úsilie vyrobiť stroj inteligentnejší ako človek radikálnou sebakritikou ľudského druhu, oznámením prírody, že nás už nepotrebuje? Čo bude s ľudstvom, ak nahradí samo seba vyšším stupňom evolúcie? Viera v spásonosnú moc vedy a techniky je zdrojom novej mytológie. Vyrábame zrkadlo, ktoré nám povie, čím sme.

Zlyhanie svetských ideológií sprevádza kriesenie mýtov. Donedávna nás presviedčali, že si môžeme vybrať iba medzi totalitným socializmom a liberálnou demokraciou. Univerzálne modely filozofie rozumu a slobody poslúžili ako zdroj ideológií, ospravedlňujúcich politiku supervelmocí. Veľké rozprávky osvietenstva stratili čaro: hľadanie nových utópií sa začalo ešte pred rozpadom spoločnosti socialistických štátov.

Prorokovaný zánik ideológií nenastal. Diery v mocenských rozprávkach dvadsiateho storočia zaplnilo nové mýtotvorstvo. Sekulárne neomýty devätnásteho storočia sa v dvadsiatom storočí zrútili, ale ich implózia uvoľnila priestor pre povery. Radikálni fundamentalisti snívajú o návrate minulosti preoblečenej za budúcnosť. Množia sa sekty, vysvetľujúce zmysel života v postindustriálnej spoločnosti pomocou mezaliancie náboženstva s vedou.

Kult umelej inteligencie a života zo skúmanky je živnou pôdou atavistických fantázií: šťastní otroci a nevinní otrokári, nesmrteľnosť, dokonca aj premena človeka na čiro duchovnú bytosť.

Invarianty fantázie

V atmosfére spirituálneho hladu prekvitá mystický pozitivizmus. Rituály elektronických meditácií sú zdrojom nádeje na využitie techniky ako dokonalej protézy človeka. Počítačová grafika kreslí astrologické diagramy, okultisti aj vynálezcovia perpetua mobile argumentujú teóriou chaosu. Ezoterické poznanie počítačových šamanov je mystickou záhadou pre verejnosť, s náboženským presvedčením veriacu v schopnosť počítača vyriešiť problémy ľudstva od verejnej dopravy a rakoviny cez spravodlivé usporiadanie spoločnosti až po spásu umelou inteligenciou.

Proroci virtuality zvestujú postmoderný raj, v ktorom duch vstúpi do reálneho transcendentna a stvorí si ľubovoľný počet akýchkoľvek svetov. Tie svety budú výtvorom ľudskej mysle, lenže (napriek snahe ich tvorcov ulahodiť sami sebe) nebudú stvorené na podobu človeka. Božstvá z čipov, silikónu a sietí, epifanie teórie katastrof, fraktálovej geometrie, motýľového efektu nie sú zjaveniami vyššieho princípu ani morálky, ale modernou mystikou.

Mýtické zdroje umelej inteligencie

Hazardní hráči virtuálnej reality uctievaajú náhodu rovnako ako vedu, chaos ako poriadok. Zákony aristotelovskej logiky sú im ľahostajné. Prebúdzajú sa v nich spomienky na predmýtické detstvo ľudstva – sen a šialenstvo. V ich myslení oživa rajská nevinnosť, nerozlišujúca *poiesis* a *logos*. Deti chaosu surfuujú na vlnách náhody.

Veriaci kultu inteligentného stroja milujú fantómy, ktoré ich oslobodia od námahy myslieť. Príchod umelej inteligencie sa ustavične oddaľuje podobne ako Apokalypsa, ale ostáva jedným z kľúčových mýtov našich čias.

Šťastný otrok a nevinný otrokár

Na svete ešte prežíva otroctvo a feudálne privilégia, o vernom sluhovi snívajú aj demokrati. Advokáti umelej inteligencie obhajujú sen o dokonalom otrokovi. Páni mechanických sluhov ich môžu tyranizovať bez výčitiek svedomia. Umelý život zotročený programom nesmie ani pochybovať o svojom šťastí: pomyslenie na Spartaka ani Jánošíka nemá adekvátne synaptické spoje v mozgu robota, ktorý nemôže byť iný ako poslušný a užitočný, lebo práve na to ho vyrobili.

Techniku používa človek, vymysleli a vyrobili ju iní ľudia a funguje vo vzťahoch medzi ľuďmi. Automatizovaná prevádzka materializuje myšlienku konštruktérov, ideál poslušného a bezchybného fungujúceho lacného stroja, ktorý nahradil lenivého, nespoľahlivého a búriaceho sa človeka.

Vedecké objavy a technické vynálezy vznikajú a slúžia na zisk a vojnu, na podrobenie, ovládanie a zabíjanie ľudí. Technika je nástrojom zisku a cestou k zisku je aspoň čiastočné zotročenie človeka.

Sen o inteligentnom otrokovi je protirečenie: chceme vyrobiť inteligentného otroka, ale rozum chce byť slobodný. Technika je dobrý sluha, ale strašný pán, ktorého sa obávajú antiutópie o zotročenie ľudí strojmi, o vojnach ľudstva proti strojom aj o konečnej katastrofe ľudstva, o víťazstve stroja nad človekom.

Strojová inteligencia má slúžiť sadistickému egoizmu mocenských fantázií. Chceme vlastniť iného človeka. Ak sa nedá inak, aspoň androida natoľko podobného človeku, že sa môžeme oddávať pôžitkom otrokára, prežívať pocity absolútneho panovníka nad životom a smrťou sebe podobných bytostí, vďačných za svoje zotročenie.

Nesmrteľnosť

Prísľub večného života pomáha prekonať strach zo smrti, zo straty blízkych aj zo zániku ľudstva. Egypťania mumifikovali svojich mŕtvych, konštruktéri digitálnych simulakrií sľubujú, že nahrajú našu osobnosť do virtuálnej reality, v ktorej prežijeme večnosť ako číre vedomie, alebo nám namiesto zmrtvychvstania aspoň predajú dokonalejšie telo kyborga. Vedecké mýty snívajú najmocnejšiu fantáziu tradičných náboženstiev.

Radikálne idey modernej vedy sa uskutočňujú: kyborgizácia, nanotechnológia, umelá inteligencia, kryonika. Dnešní ča-

soplavci sú predvojom zamorenia budúcnosti prítomnosťou. V tekutom dusíku hibernárií plávajú múmie temponautov: mŕtvolvy vzdelané teológmi náboženstva techniky uverili márnej nádeji staviteľov pyramíd.

Nová technika inšpirovala nový špiritizmus. Elektrické svetlo, letecká doprava aj antibiotiká sú samozrejme – prečo by nám vedeckotechnický pokrok nemohol darovať aj večný život? Kyborgizácia sa začína barlamami, okuliarami a umelým chrupom, pokračuje kardiostimulátorom a transplantáciami. Od silikónových pŕs, chirurgickej a hormonálnej zmeny pohľavia vedie cesta k premene človeka na čosi celkom iné.

Ešte stále sme bytosti z mäsa a krvi. Chiméra nesmrteľnosti nie je len technický problém. Dokážeme akceptovať svoju smrteľnosť, lebo patrí k podstate človeka. Neexistuje nijaké mystické riešenie, ktoré by človeku pomohlo prestať byť človekom, ak si to sám neželá.

Stať sa čírym duchom

Predstava o duši bez tela je o tisíce rokov staršia ako novodobá mystika o presťahovaní osobnosti do stroja. Azda už v jaskyniach vysvetľovali šamani súkmeňovcom svoju moc oddelením duše od tela v posvätnom tranze. Podľa gnostikov umeňujú náboženská extáza čistejšiu dušu opustiť skazené telo a splynúť s božskou podstatou. Viaceré náboženstvá ponúkajú túto nádej dodnes, ale v našom svete je čoraz ťažšie uveriť vo vystúpenie do nebeských sfér pomocou mágie.

Našli sme si iné fantázie. Dúfame v život večný vďaka mikročipom, drogám a nanotechnológii. Obyvatelia kyberpriestoru žijú elektronickou komunikáciou, internetom a elektronickými hrami. Počítačové hry sú vraj predstupňom exodu človeka do virtuálnej existencie a jeho splynutia s kybernetickým superrozumom. Život vo virtuálnej realite má vyvrcholiť premenou človeka na fantóm. Hovoria nám, že môžeme byť čímkoľvek chceme, ale nevieme, ako ostať sami sebou.

Kult kybernetického života sa opiera o fakty. Sme ponorení do informačnej techniky, s jej pomocou prekonávame priestor, čas i závislosť od hmoty. Naše fyzické telo však ostáva pred obrazovkou. Podstatou viery v digitálnu Nirvánu sú ilúzie predchádzajúcej mystiky. Oxymoron „virtuálna realita“ je možno len mystifikáciou, ktorej uverila polovica ľudstva a nepochopiteľným mýtom pre jeho druhú polovicu, ktorá nikdy v živote nepoužila telefón.

Deťi zo skúmavky a láska so strojom

Mary Shelleyová opísala technicky zostrojeného netvora ako tragickú postavu: Frankenstein je muž, ktorý bez účasti ženy skonštruoval iného muža – a výsledkom bol netvor. Porušenie prirodzených ľudských vzťahov rodí netvory. Umelý človek sa stal netvorom pre nedostatok lásky.

Vedeckotechnické legendy sa inšpirujú stvorením človeka z mŕtvej hmoty bez zmatku ľudských citov. Konštruktéri mysliacich strojov vychádzajú z hypotézy, že ľudské vedomie funguje ako počítačový program. Usilujú sa vyrobiť protirečenie – mŕtvy život: život bez života, ktorý nepotrebuje iný život. Ľudskosť je viac ako elektrochemická harmónia neuró-

nov. Adam a Eva boli stvorení v rajskej nevinnosti. My sme výsledkom miliónov rokov spoločenského vývoja. Mozog nie je totožný s rozumom, je iba jeho nositeľom, hardvérom fungujúcim vďaka kolektívnemu, ustavične sa meniacemu programu kultúry.

Záľuba vo virtualite a v jej fantómoch je viac ako estetický pôvab a potešenie z hry zmyslov. Vo veku premien a neistoty hľadáme domov pre svoju myseľ aj srdce. Čaro počítača je viac erotické ako zmyselné, viac duchovné ako utilitárne. Milenecký pomer so strojnami na výrobu virtuality je viac ako očarenie technikou a jej praktické využite. Symbióza s počítačom vyúsťuje do manželstva človeka s technikou. Atmosféra kyberpriestoru sa podobá aure obklopujúcej spirituálnu múdrosť. Svet vyjadrený ako číra informácia fascinuje zmysly a myseľ, ale zmocňuje sa aj citu. Cítíme sa mocní a inšpirovaní, srdce pulzuje v rytme všemocného stroja. To je eros, ako ho chápali antickí Gréci: nie povrchné milkovanie a nezáväzná hra zmyslov, ale naplnenie hlbokej túžby.

Posvätná virtualita

Prívržencov inteligentných strojov v skutočnosti nezaujíma výkon ani výrobná cena produktu. Podvedome túžia po spásе bohom zo stroja, *deus ex machina*. Zo všetkého najviac túžia stať sa jeho prorokmi alebo aspoň apoštolmi.

Futuristické fantázie obrodzujú archaické mocenské predstavy: nesmrteľnosť, otrokárstvo, umelý rozum a život bez tela. Ideológovia umelej inteligencie prorokujú robota ako moderný fetiš atavizmu. Sľubujú materializovať mýtické archetypy polovodičmi, kovom, plastikom a silikónom.

Popularita mýtu umelej inteligencie dokazuje, že túžba pochopiť minulosť a nahliadnúť do pravdepodobnej budúcnosti je stále živá. Nekráčajme do budúcnosti, ona sa na nás rúti. Vznikajú nové formy výroby, práce, zábavy aj usporiadania spoločnosti. Profesionálne ideológie strácajú hodnovernosť, otvára sa priestor pre nadpolitické modely vysvetľujúce každodennú skutočnosť a blízku budúcnosť. Staré mýty sa obrodzujú sa v nových podobách. Vedci a umelci zvestujú nové fantázie o údele človeka, stávajú sa kňazmi nových predstáv o *conditio humana*. Mýty, založené na racionalistickej vede, smerujú k naplneniu odvekej iracionálnej fantázie o človeku, rovnom bohom.

Sny mystického pozitivizmu vyjadrujú rečou modernej vedy ilúziu o konečnom víťazstve človeka nad prírodou. Ponúkajú však veľký príbeh najväčšieho zo všetkých dobrodružstiev, príbeh o ceste ľudstva do vlastnej budúcnosti.

Viera v nadprirodzený princíp ponúka duševný pokoj a vyrovnanosť človeku, stresovanému a dezorientovanému každodenným životom. Virtuálna Nirvána ponúka výhovorku za ľahostajnosť a nečinnosť. Mýtus umelej inteligencie smeruje k sociálnemu autizmu. Výroba umelých božstiev od zlatého teľafa cez Frankensteinu po sieťové inteligencie je mocenská fantázia, ospravedlňujúca zneužívanie moci, nespravodlivosť, útlak a biedu. Nielen hospodársku, ale aj duchovnú biedu. Vizia zlatého veku ľudstva za cenu straty ľudskosti je antiutópiou, zrodenou z arogancie mocenskej elity.

Andrzej Pilipiuk: Sestřenky

Stanislava Krušewská, Kateřina Krušewská a Monika Stěpankovic. Tři dívky, vzhledem víceméně patřící do kategorie mladých děvčat od dospívající Moniky až po kantorsky vyhlížející Stanislavu, jsou přesto každá jiná. Každá nosí v sobě nějaké tajemství, které ji vyčleňuje z normální společnosti, všechny se snaží být nenápadné a zapadnout do společnosti. Jenže jejich tajemství je ale ze společnosti vyčleňují. Nakonec naleznou společný průsečík svých zájmů – alchymistu Sedzivoje. A s ním i jeho – a také jejich – nepřátele.

Andrzej Pilipiuk v této knize osvědčil svůj svérázný humor. Není tu tak třesutý jako v povídkách s Jakubem Vandrovcem, je decentní a jen tiše probublává příběhem, osvěžuje jej a výrazněji vystupuje jen v reinkarnaci Velkého Grafomana, kterého již známe i z příběhů Jakuba Vandrovce.

Žánrově je tato kniha nezařaditelná – přestože v ní pobývají upíři a alchymisté, vše je podáno bez špetky magie, jako něco samozřejmého a není tomu upíráno vědecké vysvětlení – které ovšem v příběhu chybí stejně jako explicitní kouzla a magie. I to vysvětlení původu kamene mudrců je více vědecké než magické...

Celkově to je příjemná kniha, ukazující Andrzeje Pilipiuka v dost jiné poloze, než na jakou si zvykli příznivci Kuby V., a tak varování na obalu je třeba brát nikoliv jako negativní reklamu, ale jako pozitivní prohlášení, podložené velmi dobrým poměrem cena/výkon.

Pagi

Andrzej Pilipiuk: Sestřenky (Kuzynki), překlad: Pavel Weigel, obálka: Dorothea Bylica, Laser-books, 2005, 252 stran, 159 Kč, brožovaná, ISBN 80-7193-197-7

Pokračování ze strany 16

Spánok rozumu plodí obľudy. Čo nám ostane, ak sa zriekneme rozumu? Falošní proroci zavrhnú racionálne myslenie, kriessia povery a doby temna, aby pod zámkou zlyhania sekulárnych utópií uskutočnili svoje mocenské fantázie. Zlyhanie ideológií nie je katastrofa, ale príležitosť na tvorbu lepších projektov budúcnosti. Ideály slobody, rovnosti a bratstva nezastarali, naopak, potrebujeme nové projekty na ich uskutočnenie.

Nádej, že Svätá Virtualita nás oslobodí, daruje nám život večný a splní atavistické mocenské fantázie, je našťastie márna. Sen o šťastí vďaka umelej inteligencii je rovnako utopický ako hociktorá iná utópia. Idea umelej inteligencie však môže nadobudnúť hodnotu skutočného mýtu, ak sa dokážeme oslobodiť od atavizmov. Reálny svet existuje a vždy budeme potrebovať veľké príbehy, ktoré nám dodajú nádej a odvahu, aby sme sa neprestali usilovať o dôstojný život v ňom.

Ondrej Herec

Darwinovy děti – dospívání nového druhu

Od dvou vln SHEVA dětí, které moudřejší považují za další vývojový stupeň rodu Homo a ostatní za genetické zrůdy, uběhlo už dvanáct let. Mitch Rafelson, Kaye Langová a jejich SHEVA dcera Stella Nova žijí inkognito v ústraní, ale Stella již dlouho neměla kontakt s kýmkoliv jejího druhu a rodiče jí to nechtějí dovolit, aby je nenašli federálové a Stellu nestrčili jako ostatní do některého ze sběrných táborů pro virové děti. Jednoho dne však Stella uteče, dostane ji lovec dětí a zavře k pěti ostatním jejího druhu. Jedna z holčiček je ale vážně nemocná, nemůže vyvážet a než přijdou federálové, policie a Stellini rodiče, umírá. Stella se dostává do sběrného tábora a vzápětí na všech takových místech propuká epidemie u SHEVA dětí, které dosud nikdy nedostaly ani rýmu. Svět začíná znovu panikařit a odpůrci virových dětí se snaží nový druh zcela zničit, zatímco Mitch a Kaye bojují svůj dílem veřejný boj o svou dceru.

Hrdinové a postavy knihy Grega Beara Darwinovo rádio jsou o něco starší a prošli spoustou bitev a vnitřním vývojem. Někteří válčí v politickém kolbišti USA v nepřehledné směšici komisí, úřadů, tajných služeb a veřejného mínění, jiní se snaží zachránit virové děti a své soukromé štěstí a rodiny. V boji o moc druhá strana používá všechny možné prostředky, hlavně pak strach Homo sapiens z nového druhu, který by je mohl nahradit jako nový vrchol vývoje. Tento strach se snaží odstranit nešťastní rodiče virových dětí a ti rozumní z řad vědců, kteří razí spolupráci mezi druhy a nikoliv konfrontaci. Román je výpověď o Americe současnosti, plné bigotních fanatiků, zkorumpovaných politiků a tupého nevzdělaného davu, který se prostě jenom bojí neznámého – ale podobně je na tom i zbytek světa. V této souvislosti je zajímavá zcela reálná zpráva o ruském vědci, který dělal výzkum dětí, narozených v okolí Černobylu po havárii. Spousta jich zemřela, některé se narodily postižené, ale existuje statisticky významná skupina dětí, které jsou inteligentnější než obvyklý průměr, fyzicky zdatnější a výjimečně odolné vůči nemocem – zkrátka pozitivní mutace. Ze zprávy nebylo patrné, jestli jsou tyto děti schopny mít děti a zda se jejich vlastnosti přenesou na potomky. Ale zpět k románu.

Vyzněním je kniha polit-fiction a hard SF, strukturou dobrodružným detektivním románem. Pátráme po vzniku epidemie u SHEVA dětí, objevujeme nová pravěká naleziště burcujičích obřadů a spolu s rodiči se snažíme najít Stellu, která mezitím dospívá v mladou ženu ve společnosti svých. Také samozřejmě bojujeme s vládou, odhalujeme nové kandidáty na doktory Mengela a zkoumáme sociální struktury, které SHEVA lidé budují v uzavřených svobodných komunitách nebo sběrných táborech.

Velkým kladem českého vydání je opět překlad Jany Rečkové, jejíž lékařská profese a spisovatelská dráha jsou zárukou, že odborné termíny v románu budou srozumitelné i pro laika. Přesto zde najdete pasáže a výrazy, které jsou k pochopení obtížné a k tomuto účelu je kniha vybavena biologickou příručkou, slovníkem odborných výrazů a citacemi odborné literatury, ze které autor čerpal.

Je to kniha o poznání člověka, o nás samotných. Kniha k zamyšlení.

Roman Paulík

Harry Potter a polokrevný Princ

Tak nám v sobotu vyšel další Harry Potter. Protože se asi dost z vás chce nechat překvapit až českou verzí, zkusím toho prozradit co nejméně, takže klidně čtěte.

Jaký je tedy šestý díl Harryho Pottera, na který se čekalo tak dlouho? Nadšení fanové asi budou rádi, že je konečně venku, a vrhnou se na něj, je ale dost možné, že si po přečtení budou přát, aby na něm autorka ještě zapracovala. Začnu tím lepším. Zase je to spíš pro větší, i když ne až tolik jako pětka. Ta byla většinou děje jasně nad rozlišovací schopnosti desetiletých a u mnoha věcí i patnáctiletých, šestka se trochu snížila a je šitá na puberťáky. Velkým plusem je, že Harry už není tak nesnesitelný spratek. Místo jeho pubertálních problémů se teď řeší problémy s hormony a hodně se tam líbá, což je taky místy hutné, ale rozhodně se to snášá líp než jeho puberta. Pořád je tam docela dost humoru a několikrát jsem se i nahlas zasmál. Další velké plus je, že se dozvíme pár zajímavých věcí, například to, proč Dumbledore tak věří Harryho oblíbenému učiteli Snapeovi, který se mimochodem konečně stane učitelem černé magie, nebo proč Voldemort neumřel a jak jej tedy dostat pod kytičky, když je nesmrtelný.

Děj je docela napínavý, je dost věcí, o kterých čtenář čeká, že se jich v tomto dílu dočte, takže kniha docela upoutá. Já jsem se do ní pustil ještě v sobotu okolo půlnoci, když malá konečně usnula, že se po osmihodinovém řvání (ne mám, poslouchaném) duševně zharmonizují přečtením pár kapitol. Když jsem okolo sedmé knihu dočetl, nadával jsem si, jaký jsem blbec. Takže opravdu upoutá. Není to ale bohužel kvalitou děje, ale spíš tím, že člověk chce po pěti dílech vědět, co se dál stane. Ačkoliv jsem se docela začel, už zhruba ve třech čtvrtinách mi už začalo vrtat hlavou, jestli není něco špatně. A ono je, a hodně, poslední dvě hodiny jsem četl spíše ze zvědavosti, jestli z toho autorka dokáže vybruslit, a ono ne.

Rowlingová měla při psaní dva problémy. Ten první byl, že jí došly nápady, takže nebyla schopna postavy nějak rozumně dovést tam, kde je chtěla mít. Řečeno jinak a otevřeněji, v mnoha situacích se postavy chovaly jako naprostí idioti či dělaly věci jen tak, bez jakéhokoliv důvodu. Je z toho prostě silně cítit, že má dopředu nalajnováno, co se stane, ale když teď došlo na zaplňování kostry dějem a motivacemi, zjistila najednou, že je na suchu. Krásný příklad je, jak dlouho dopředu inzerovala, že jedna z důležitých postav natáhne bačkory. K tomu i došlo, ale způsobem, který definitivně ukázal, že byla naprosto bezradná při vytváření zápletky. Scéna je totálně zmršená, ona postava de facto spáchá sebevraždu, mimo jiné vyplývá své poslední kouzlo na Harryho, aby jej zmrazil, místo na přicházejícího nepřítele. Zůstane pak bez magie, Harry ve stavu zmřelém toho taky moc nemůže, nezbyde než čekat na popravu, ke které také dojde. Navíc se pak ukáže, že ona postava věděla, že na ni čeká past, a stejně tam šla a takhle se zachovala. Odůvodnění pro toto nesmyslné chování dáno nebylo a taky žádné není, prostě autorka jí potřebovala odkrouhnout. Co víc dodat?

Tato celá akce je navíc zajímavá ještě tím, že v ní je Harry v zásadě jen trpným přihlížejícím, všechnu magickou práci dě-

lá někdo jiný a Harry ani nechápe, co vlastně dělá, prostě je jasně vidět rozdíl mezi čarodějem a pouhým studentem čarodějnickví. Proč tam tedy Harry je? Protože si to kdysi Rowlingová napsala do sešitku.

Vůbec celá kniha zní nastavovaně, nic velkého se tam neděje, ústřední zápletka je tentokrát dost slabá a to, že se útržkovitě dozvídáme o mládí Voldemorta, je jen chabou záplatou.

Druhý problém je, že si to po sobě nepřepčetla. Asi moc neprozradím, když řeknu, že první kapitola je o britském Prime Ministroví, i u kterého se objeví Ministr přes čáry a oznámí, že jsou v říši magie problémy a že jistě záhadné katastrofy a vraždy, které vládu trápily, má na svědomí určitá ne zrovna dobře naladěná část magické společnosti. Tato kapitola je psána z pohledu Prime ministra, takže by soudný čtenář čekal, že se ještě v knize objeví, nebo že se alespoň ukáže něco o soužití magické a normální společnosti. Chybá lávky, Prime ministr se už v knize neobjeví a zbývající děj se odehrává jen na škole, kam zprávy z magického světa doléhají jen z novin (mimochodem málo) a z normálního světa už vůbec. Prostě ta kapitola je omyl, který měl být smazán, snad zbyl z nějaké jiné verze knihy. Tohle je asi ten největší úlet, ale i jinde jsou v knize místa, která příliš nesedí.

Celý děj je poněkud nevyrovnaný, čekal jsem, že když je teď Voldemort zase na světě a při síle, tak se bude dít víc než jen občasná vražda zmíněná v novinách. V zásadě se dá říct, že většina toho, co se stalo v šestce, nikterak neposunula děj dále, řeší se podružné zápletky, takže na konci šestky je situace v zásadě stejná jako na konci pětky: Voldemort vesele pobíhá venku, Harry toho pořád ještě moc neumí a někdo mu blízky udělal usmíť umšel funus. Docela rád bych tedy věděl, jak dokáže Rowlingová do sedmičky vecpat celé rozuzlení. Tedy, pokud bude dál tahat králiky z klobouku, jak to dělá v šestce, tak to zas takový problém nebude, ale doufám, že se vzpamatuje. Bude to mít těžké.

Co tedy závěrem? Pokud se vám líbí svět Harryho Pottera a zajímá vás, co se tam dál bude dít, šestku si kupte, ty průšvihy snad překousnete, k zasmání je toho dost a zhruba první půlka knihy ještě není tak odbytá. Pokud vás Harry až tak nebere, tak se na šestku vykvajzněte, jsou lepší věci, třeba nedávno vyšla čtyřka Artemise Fowla a zdá se, že je autor zase ve formě jako v jedničce a dvojce. Fajnšmekr si pak počká na říjen, kdy v Británii konečně vyjde čtvrtý díl Písně ledu a ohně od G. R. R. Martina. Teď to vypadá na celkem sedm dílů a mimochodem to krásně ukazuje na rozdíl v tvůrčí metodě. Rowlingová si dopředu nalajnovala děj a teď do něj postavy tlačí, i když se vzpírají (v šestce chvílemi docela zoufale). Martin je věrný psychologii svých postav a nechává je reagovat na situaci tak, jak je pro ně přirozené, proto se mu to občas vymkne z ruky a roste to pod rukama. Taky to pak ale stojí za to.

A jako bonus připojím některá odhalení, pokud se chcete nechat překvapit, nečtěte dále. Harry se dá dohromady s Ginny a Ron s Hermione. To byl bulvárek, co? Snad jste nečekali, že prásknu, kdo umře?

pHabala

Antologie nové fantastiky Trochu divné kusy

Sci-fi dospěla a ukazuje podivnou tvář

Žádný jiný žánr populární literatury nepodléhá tak prudkému vývoji jako science fiction. Čtyřicetiletý vydavatelský přerýv způsobil, že se s jejími opravdu moderními zástupci začínáme setkávat pravidelně až v posledních letech. Science fiction mezitím výrazně dospěla.

Před rokem 1989 zde sice kvalitní sci-fi vycházela také, ale pouze její jednodušší varianta, představovaná klasiky typu Isaaca Asimova či A. C. Clarka. Překladové knihy tehdy vycházely v tak vysokých nákladech, že musely oslovit co nejširší publikum; nyní náklady knih klesly natolik, že je možné vydávat přímo pro čtenářské jádro jednotlivých žánrů. Přesycení a fragmentarizace trhu tak vlastně umožňuje seznámit se i s díly určenými zkušenějším, specializovanějším čtenářům. Mezi taková díla patří i reprezentativní antologie současné anglofonní sci-fi *Trochu divné kusy* vydaná nakladatelstvím Laser-books. Nejedná se o otročský překlad cizího produktu, ale o sborník sestavený českým editorem Martinem Šustem a doplněný o doslovy autorů pro toto české vydání.

bylo gotické ponurosti, morální nejednoznačnosti, nových technologií a co nejširších časoprostorových vzdáleností.

Jak vidno, nejnovější trendy fantastiky recyklují přístupy staré desítky, ba stovky let: gotika, surrealismus, vesmírná opera; dokonce i slovo „weird“ je pozapomenutým termínem z obálek starých fantastických magazínů. Nejen tím se inovativnější část science fiction dnes může řadit do stáje postmoderní prózy. Kromě tohoto uvolněného přivlastňování libovolných postupů z minulosti sem náleží i díky tomu, že se univerzum sci-fi rozrostlo natolik, že nové příběhy mohou vznikat již jako stavebnice, která si vystačí pouze s odkazy na odkazy.

O science fiction dlouho platilo, že byla jednou z oblastí literatury, které se téměř vyhnul nástup modernismu s jeho důrazem na styl místo na obsah. Nyní, zdá se, alespoň značná část progresivní sci-fi modernu přeskočila rovnýma nohama do postmoderny.

Přes tři kontinenty

Antologie *Trochu divné kusy* je rozčleněna do tří oddílů. Část *Zprávy z ostrovů* je určena autorům britským, *Ve středu dění* americkým a oddíl *Zde jsou lvi* naznačuje australské teritorium. Ke své smůle, nebo snad aby neodradila nepřipravené čtenáře hned na počátku, začíná nejtradičnější z obsazených povídek. Eric Brown patřil v 80. letech k nadějným nováčkům žánru, avšak o dekádu později se jeho talent rozmělnil v romantizujících a útěšných látkách, jimiž sci-fi rekvizitář spíše harmonizoval než provokoval. Pro jeho *Děti zimy* to rozhodně platí.

Následuje povídka Alastaira Reynoldse, jednoho z prominentů zmíněné *Nové vesmírné opery*. V příběhu o honbě za tajemnou superzbraní, která může rozhodnout galaktickou válku, možná nenavyklé čtenáře zaskočí snadnost, s jakou se zde operuje s desetitisíci lety objektivního času, která mohou být díky vysokým rychlostem a možnostem hibernace pouhými několika roky v subjektivním čase hrdinů.

Kosmické lodě jsou vybaveny virtuálními bytostmi, programy, které mohou dělat hrdinům společ-

Radikální podívno

Knihy je třetím svazkem edice *New Weird*. Co je to „*New Weird*“? Mohli bychom to přeložit jako *Nové zázračno* nebo *Nové podívno*. Spolu s pojmem *Nová vesmírná opera* patří toto sousloví k nejpoužívanějším, když je řeč o trendech ve science fiction několika posledních let.

Nové zázračno je nepřilíš jasně definovaný podžánr, k němuž se hlásí hrstka převážně britských spisovatelů usilujících o radikálnější projev současné fantastiky a zároveň o stírání hranic mezi fantastickými žánry. Není výjimkou, že se v dílech tohoto stylu mísí fantasy, science fiction a surrealismus. Jeho nevyhlášeným mluvčím je China Miéville, který patří jak v Anglii, tak v Čechách k nejocenovanějším sci-fi spisovatelům.

Nová vesmírná opera pro změnu rozvíjí zaprášený žánr „*vesmírné opery*“. Dobrodružné příběhy, které se odehrávaly nejlépe rovnou v kosmických měřících a které byly populární v amerických sci-fi časopisech 30. a 40. let, byly resuscitovány mladou generací anglických spisovatelů. Ubylo naivity, při-

níky a rádce. Jakási samozřejmá přítomnost digitálních technologií na úrovni umělých inteligencí předznamenává následující povídku Charlese Strosse a Cory Doctorowa Porotcování a představuje také jedno z neklíčovějších témat moderní sci-fi.

Počítače a jejich sítě za prvé slouží jako ideální model pro popis čehokoliv, co je pro tradiční pozemský život příliš nové nebo vzdálené – pohyb hrdinů vesmírem připomíná pohyb paketů dat internetem, komunikace s mimozemšťany přenosové protokoly, virtuální realita poskytla spisovatelům možnost vytvořit bez porušení logiky zdravého rozumu téměř cokoliv.

Fascinace počítači a jejich jakoby samozřejmá inkorporace do autorského jazyka může vyvolávat u některých čtenářů nadšené souznění, u jiných bariéru sekundární negramotnosti. Huw, hrdina povídky Porotcování, se vylodí v komunistické Libyi konce 21. století, načež „je promptně zavalen vizuálním spamem. Huw okamžitě zveřejní poptávku po službách adbusterské proxy, vybere si nejlevnější na trhu a trpělivě čeká, až se mu zorné pole vyčistí.“ To, co se jeví jako futuristický slang, může být ve skutečnosti denním chlebem uživatelů dnešních počítačů.

Povídka Chiny Miévilla Familiár nezapře příslušnost do antologie Trochu divné kusy. Ze všeho nejvíce připomíná něco, co uteklo z noční můry Jana Švankmajera. New weird v nejčistší podobě. Příběh čaroděje, který vytvořil z částí vlastního těla tvora, jenž má být jeho pomocníkem, ale stane se jeho zkárou. Tvor je schopen naprosté adaptace a z okolí využije cokoliv – svět mu slouží jako nástroj, přičemž nabývá podob, které by se dobře vyjímaly na plátnech Arcimbolda. Tajuplná povídka, snad metafora pro lidské čerpání z přírodních zdrojů, ale třeba jen pouhá hříčka, rozvedení jednoho nápadu.

Zvláštní jiné světy

Je to však americká sekce, kde nalezneme největší zastoupení onoho Nového zázračna. Jestliže se

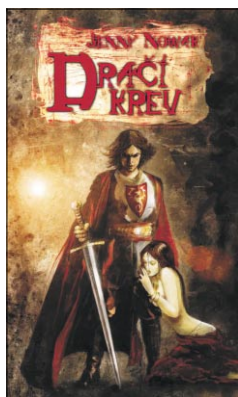
říká, že ve sci-fi je často hlavním hrdinou svět, v němž se příběh odehrává, pro tento podžánr to platí dvojnásob. Příkladem je novelka Rok v Lineárním městě od neúnavného experimentátora Paula Di Filippa. Vychází úvahou autora bylo: co kdybych vylíčil život úplně obyčejných lidí žijících v úplně neobyčejném prostředí? Jeho Lineární město je jediný, nekonečný městský blok oddělený od okolí nepřekročitelnou řekou. Pod jeho dlažbou lze nalézt šupiny tvora, na jehož těle možná město stojí. Hrdinou je spisovatel Kosmogonických fikcí, což je obdoba science fiction z naší reality. Píše o neuvěřitelných světech, kde jsou mrtví páleni nebo zakopáváni, namísto aby si pro ně přišli okřídlení tvorové či ryboženky tak, jak je tomu ve skutečnosti. Vzhledem k tomu, jak výrazný je zde motiv psaní a autorství, je docela možné, že Lineární město v povídce je symbolem zdánlivě nekonečné řádky textu tvořícího z písmen příběh.

Povídka je plná uvolněné imaginace, ale v antologii science fiction, byť jakkoliv široce pojaté, příliš nefunguje. Popis obyčejného života ovlivněného neobyčejným prostředím patří mezi postupy klasické sci-fi, ale tehdy je fiktivní svět odvozen extrapolací z našeho. Jestliže umístíme víceméně náhodný sled událostí do světa podřízeného pouze autorově představivosti, je výsledkem čirá hra bez břehů, neodpovídající kódům a očekáváním, na které je čtenář právě takovému knihy nastaven.

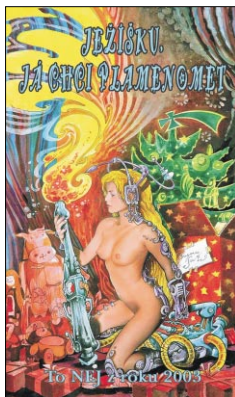
Podobně snový svět, ale větší uspokojení z četby nabízí nová hvězda „podivné“ science fiction Jeff VanderMeer. V povídce Proměna Martina Lakea se autor věnuje rozdílu mezi dílem a jeho výkladem, opět se tedy ocitáme v metatextových výšinách postmoderní fikce. VanderMeera ale na rozdíl od Di Filippa lze číst už jen pro krásu jeho stylu, stejně jako třeba závěrečnou povídku K. J. Bishopové, která je imaginativním rozvíjením odkazů na jeden z kanonických textů surrealismu, Zpěvy Maldororovy.

Ivan Adamovič

(se svolením autora přetištěno z *Hospodářských novin*)

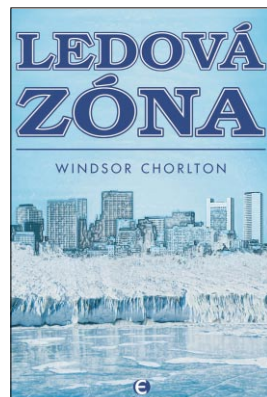
Nakladatelství Netopejr vsadilo na prověřenou kvalitu a přináší „pokračování“ osvědčených titulů: první část upířské ságy *Dračí krev* od Jenny Nowak a nejlepší drsné povídky roku 2003 *Ježišku, já chci plamenomet* (nedoporučujeme číst před spaním).

Windsor Chorlton

Ledová zóna

Ekologická sci-fi z 21. století. Příběh muže, probuzeného z dlouholetého kómatu, jehož paměť ukrývá fakta o zločinu. Odehrává se v době rozdělení světa na ledovou a jižní zónu ve vědeckém středisku Zygota.

Časem s vědou: Z milníků poznávání — lesk a bída lidství

Vybrat z kvanta velezajímavých událostí tak, aby to i nějak individuovalo čtenáře, byla fuška. Zkusil jsem to tímhle hořkosladkým textem.

Počátkem 60. let 19. stol. si glasgowský chirurg Joseph Lister položil otázku: odkud se berou pooperační sepsy a co s nimi? Jako na zavolanou mu tehdy kolega chemik ukázal jeden Pasteurův článek. Lister se dozvěděl o hnilobných mikroorganismech. Tentýž chemik mu pomohl ještě jednou: vyprávěl mu o kanálech v městě Carlisle. Páchly tak strašně, že se to nedalo vydržet. Kdosi tehdy nešťastným měšťanostům poradil, aby puch odstranili karbolovou kyselinou (roztok fenolu ve vodě). Zabrala.

Lister s ní začal pokusničit. Hned na počátku si ověřil, že i trocha zředěného karbolu zbaví splašky zápachu tím, že zabráni jejich hnití. Další krok je nabíledni: po úspěšných pokusech s karbolovými obklady na zvířatech je Lister 12. srpna 1865 poprvé používá při amputaci nohy těžce zraněného chlapce. Přežil, po něm i další těžce operovaní. Antiseptická chirurgie byla na světě. Když si představíme, že předtím na pooperační otvaru krve umírala i polovina pacientů, jde o hvězdnou hodinu lidstva.

Ještě na přelomu 17. a 18. století museli ve Francii vydat zákon zakazující věšet nebo střílet lidi i jen podezřelé z nákazy vzteklinou. „Neustále mě děsil křik obětí vzteklého psa, které jsem vidal na ulici v Arbois, když jsem byl ještě malý chlapec...“ prohlásil jednou Pasteur. Snad proto tento borec pomíjí řadu jiných, vcelku škodlivějších nemocí, a pouští se do bitvy se vzteklinou. Už třetí rok je z něho sběrač pěny z tlam vzteklých psísek. Chce objevit původce, izolovat ho, zneškodnit. Zjišťuje, že vzteklina zanechává imunitu, nepodaří se mu síce objevit původce (je to virus v optickém mikroskopu nevidi-

teľný), ale najít způsob, jak ho pěstovat i oslabovat, a používat k imunizaci psů.

Úspěch se rozkřikne, ze všech stran přicházejí zoufalé dopisy lidí. Až 6. července 1885 osobně přichází jedna zoufalá matka: syna jí pokousal vzteklý pes! Ještě tentýž večer dostává malý pacient injekci s první ze 14 dávek – a za pár týdnů se vrací domů zdravý jako rybička! Svým způsobem se i tehdy pohnula země.

„Co to bylo?“, zeptala se jedna slepá dívka v novomexickém Albuquerque, když 16. července 1945 ráno ozářil jižní nebe nevidaný záblesk. Místo odpovědi se tehdy zachvěla země. (Trochu jiné pohnutí země než výše, není-liž pravda?)

Za pár týdnů, 6. a 9. srpna, spálil japonská města Hirošimu a Nagasaki jaderný žár. V krátké době zahubil asi 180 000 lidí (civilů), další statisíce tam dodnes předčasně umírají na pozdní, genetické následky ozáření.

Podle (účelového?) odhadu Winstona Churchilla ale zůstalo naživu asi milion amerických a čtvrt milionu britských vojáků, kteří by přišli o život během invaze do Japonska. Naproti tomu se prý už v červenci vědělo, že Japonsko hodlá co nevidět kapitulovat i bez Pumpy. Takže proč, navíc v tom nejdrastičtějším stylu?

Zjevná odpověď se nabízí tato: pouhými dvěma bombami (víc jich v tu chvíli neměli) nejen zdeprimovat Japonce, ale hlavně odstrašit Stalina od invaze na Hokkaidó (vedoucí k železnému oponě i na Východě!).

Důvody takřikající hlubinně jsou pak nejméně tři:

Msta za ponižení v Pearl Harboru.

Zvědavost, jak bomba zapůsobí na lidi.

Rasismus (bylo by zajímavé vědět, zdali by ji, kdyby ji už měli, shodili i na Berlín).

František Houdek

Keď si vymýšľam... 2005

Sci-fi, fantasy a horor snád' na Slovensku nevymrú. Svedčí o tom aj 6. ročník súťaže sci-fi poviedok žiakov základných a stredných škôl „Keď si vymýšľam...“, ktorú v uplynulom školskom roku vyhlásilo Gymnázium Vrbové. Do súťaže prispelo 101 mladých autorov v dvoch kategóriách. Úroveň prác zodpovedala veku autorov, našli sa dielka hravé aj vážne. Porota mala ťažkú prácu, ale napokon vybrala tie najlepšie, ktoré boli uverejnené v zborníku.

Dňa 23. 3. 2005 prebehlo v Kúrií Mórica Beňovského vo Vrbovom slávnostné odovzdávanie cien víťazným prácam spojené s krstom zborníka. Čestnými hosťami boli vtedajší štátny tajomník MŠ Ing. František Tóth, primátor Vrbového Pa-eDr. Ivan Borovský, zástupcovia mesta, VÚC a Krajského školského úradu. Slávnostnú atmosféru umocnilo aj kultúrne vystúpenie žiakov vrbovských škôl.

Výsledky:

I. kategória – žiaci základných škôl (65 súťažiacich)

Prvé miesto – nebolo udelené

Dve druhé miesta:

- Alžbeta Briediková, II. ZŠ Vrbové – Záchrana Zeme

- Kristína Čelíková, II. ZŠ Vrbové – Stroj času.

Dve tretie miesta:

- Michal Mažgut – Gymnázium Žiar nad Hronom, Posledné hvi-ezdy v mojich očiach

- Michaela Jarošková – ZŠ Vančurova, Trnava – Je to len sen.

II. kategória – žiaci stredných škôl (36 súťažiacich)

Prvé miesto – nebolo udelené

Dve druhé miesta:

- Radovana Jágríková, Gymnázium Trnava – Staré dobré časy.

- Linda Víghová, Gymnázium Dunajská Streda – Spoločnosť.

Tretie miesto:

- Dušan Brežány, Gymnázium Dunajská Streda – Gotax Andevada – Dobitie Andevady.

Ján Žižka

DOGMA

Nedávno jsem se bavil se šéfem jedné distribuční firmy DVDček a došlo i na nějaké jeho tituly. Shodli jsme se na tom, že jeden jeho film, řekněme titul A, byl strašně fajn, příjemný a neokoukaný, jakkoliv nešlo o žádnou pecku. A pak byl titul B, o kterém on sám přiznal, že jej považuje za nevydařený. „Jenže,“ pravil, „Áčko nikdo nechce, zatímco Běčko se mi zaplatí už při prvním závozu a pak vydělává, mimo jiné i na snímek A.“ Přitom film B předtím proběhl kiny a všeobecně se vědělo, že se nepovedl, a ke snímku A se všechny recenze vyjadřovaly kladně. Docela by mne zajímalo, kdo si půjčuje nebo dokonce kupuje ty nepodařené filmy (jakkoliv jsou tématicky třeba v kursu) na úkor těch slušných. Pomineme-li zoufalství lidí nucených trávit dovolenou na samotě u lesa, kde jediná videopůjčovna disponuje jediným novým filmem, a to snímkem B, tak kdo jde dobrovolně do něčeho, o čem neslyšel nic lichotivého? Ne že bych nepřál distribuci výdělek (mimo jiné proto, abych já dostal svůj film A),

ale na rozum mi to fakt nejde. Snad se ozve nějaký kinemasochista a vysvětlí mi to. A to buď dogma čísla.

DAGON – Starší poctivý horúrek, který sice s Lovecraftem zas až tolik společného nemá, ale je celkem snaživě surový.

DOHODA – I když se vám třeba stejně jako mně líbí Selma Blair, tak Dohoda kvůli ní za vidění nestojí. Obchodnicko-kancelářská nuda v zoufale laciném sci-fi hávu jí nedá příležitost ani hereckou, ani tělesnou.

STRÁŽCE DUŠÍ – Nedávno jsem ten seriál musel recenzovat a řeknu vám upřímně: začal jsem si sakra vážit Mikova Života na zámku. (Ale na Rodinná pouta jsem koukat nezačal, to zase ne!)

TEMNOTA – Byla by působivá, kdyby nebyla tak klišéovitá a bez konce. Škoda dobrého záměru.

VÁLKA SVĚTŮ – Na to, že to posunuli do současnosti, to dopadlo ještě dobře. Lidstvo se vesměs – s Cruisem v čele – chová tak, jak by se asi doopravdy chovalo, a v kině je ten film docela velký, občas ohlušující a veskrze působivý. **Filip Gotfrid**

Svěrací kazajka - peripetie dobráka

Veterán Války v Zálivu Jack Starks (Adrien Brody) trpí poruchou paměti a když je obviněn z vraždy, je pro svou „nepřičetnost“ poslán na léčení do bláznince. Tamní doktor Becker (Kris Kristofferson) má zvláštní metodu, jak u takového pacienta probudit ztracenou vzpomínku – spoutat do svěrací kazajky, nadopovat léky a zavřít do boxu márnice, samozřejmě bez chlazení. Kromě útržků potlačených vzpomínek se však v klaustrofobické tmě před Jackovým očima objevují obrazy z dějů, které nikdy neprožil. Tyto děje jsou natolik komplexní, že nejdou odlišit od reality. Rozhodně jsou

však příjemnější než blázninec a navíc jdou přímo ovlivňovat. Jenže se v nich píše rok 2007 a je tu spousta dalších podivných souvislostí.

Nabízí se přímé srovnání s Gilliamovým filmem 12 opic – prostředí bláznince, podobný způsob cestování v čase, vývoj vztahu dvou hlavních postav Jacka a Jackie. Jen se místo do minulosti vydáváme do budoucnosti a Jack se aktivně snaží ovlivnit svůj osud. Na rozdíl od 12 opic však tvůrci Svěrací kazajky neumí tak dobře pracovat s časovými paradoxy, jsou zde příliš jednoduché a občas nelogické (jenže co byste chtěli po časových paradoxech, mají svou vlastní logiku). Do popředí se tak dostává spíše osud Jacka Starkse a jeho dobrácká důvěřivá povaha, která ho zavádí hloub a hloub až na dno společnosti, mezi duševně choré zločince. Vlastní však od-

zbrojující úsměv smutného klauna, kterým obměkčí a později okouzlí Jackie Priceovou (Keira Knightley) a vlastně i doktorku Lorensonovou (Jennifer Jason Leigh). Ty mu pomohou najít způsob, jak zachránit několik potřebných nebo jemu blízkých lidí od zlého osudu a jako odměnu

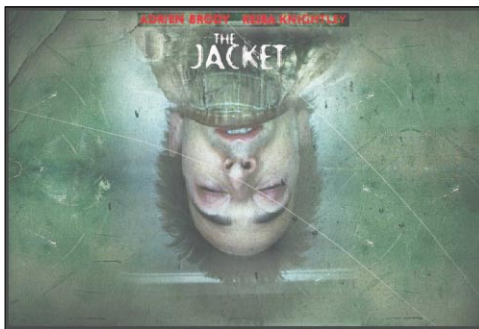
tím zachrání mimoděk i sám sebe. Tenhle film je v podstatě podobenství o síle víry v dobro a závěr jakousi obdobou odměny v ráji, kterou je zde normální obyčejný život.

Jednoduchost příběhu vylepšují herecké výkony, občasné vtípky, zajímavý střih scén přechodu do budoucnosti a do vzpomínek a kamera

vůbec, zvláště v důrazech na detaily. Adrien Brody je přesvědčivý dobrák a ztroskotanec, i když nepřesvědčivý voják, ale to jen chvíli. Keira Knightley velmi dobře zvládá vývoj postavy od začínající alkoholičky po milující ženu (a hlavně je to pěkná holka), Kris Kristofferson hraje nejlépe ve scéně starého zlomeného muže, jako tvrdý doktor je věrohodný, už má hodně tvrdáků za sebou. Milým osvěžením je přítomnost J. J. Leighové, kterou mám spíše zafixovanou jako psychopata než psychiatra, stejně tak skvělá je scénka zvracející Kelly Lynch, obvykle hrající distingované dámy. Bláznivý Daniel Craig svým výkonem připomněl nejlepší roli Brada Pitta právě ve filmu 12 opic.

Docela dobrý film, který pohladí po duši.

Roman Paulík

Stopařův průvodce Galaxií - film

Nesleduji filmové novinky, proto mě překvapilo, když mě kamarád vyzval k návštěvě zfilmovaného Stopařova průvodce Galaxií. Ještě zajímavější byla shoda okolností, poslední měsíc jsem totiž koukal na Průvodce–seriál BBC z roku 1981 a opravoval české titulky (o tom více níže). Vydal jsem se do kina s mírnou obavou, co zase Hollywood vyvedl. Bylo jasné, že budou změny, protože žádný producent by netočil filmy jen pro Adamsovy fandy, ale chtěl by přilákat i normální lidi. Čekal jsem tedy minimálně nějaký pokus o děj a love story, obojí jsem byl připraven odpustit.

Hned začátek mě docela vyděsil, kýčovitě záběry delfinů a rádobvytípná píseň, která určitě jen náhodou připomínala slavné hity Monty Pythonů, navíc ještě před začátkem filmu prozradila, že Země natáhne brka (či co to planety dělají). Adams se musí obracet v hrobě, říkal jsem si, dokud jsem si v titulku nepřečetl, že měl ve filmu prsty. Protože nejsem zasvěcenec, nevím, s čím souhlasil a co zprnili po jeho smrti, ale obávám se, že kdyby žil, takhle by ten film ven nepustil. Tím ale předbíhám. Přežil jsem ty delfíny a film se docela slibně rozběhl, občas jsem se bavil přiměřeně, občas více, párkrát mě sice zabolěl nějaký úlet, ale nebylo to nad běžný americký průměr. Když jsem odcházel z kina, cítil jsem se příjemně a spokojeně, jako po přiměřeně dobré americké komedii.

V čem je tedy problém? V tom, že Stopařův průvodce, slušně zfilmovaný, by nebyla komedie přiměřeně dobrá, ale skvělá, jenže film se svým mamutím rozpočtem zůstal hluboko pod laťkou nastavenou levným seriálem. Kde se stala chyba? Hercecké obsazení mi nevadilo. Arthur Dent byl dobře zahráný, dobře zahráný byl i Ford, ale přišlo mi, že to byl jiný Ford než v knize či v seriálu. Tam byl Ford člověk (no dobře, tvor), který se rád baví a má rád volnost. Ve filmu byl Ford někdo, kdo je zábavným způsobem užitý. Bavilo mě to, zahrané to bylo dobře, ale přeci jen mi víc seděl Ford knižní, takže u něj dávám mírnou přednost ztvárnění seriálovému.

Totální změna nastala u Zaphoda, ve filmu se z něj stal jakýsi maniak, kterého jsem nedokázal blíže charakterově upíchnout, kromě onoho maniakálního jednání jako by už v něm nic nebylo. A ta hlava vyskakující z krku, no fuj, smyslu to nedávalo, šlo asi o pokus o laciný vtípek (o těch dále), který u mne rozhodně nezabral. To už bych raději bral tu nešikovnou vycpanou ze seriálu, nehledě na to, že při dnešní technologii by rozhodně nebyl problém udělat dvě fungující hlavy. Shrnuto, za Zaphoda má u mě film středně velké mínus.

To je ale vyváženo postavou Trillian, která se mi tam vyloženě líbila, je o několik světelných let napřed před Trillian seriálovou. Tam z ní udělali sexy blondátou slepici nejhoršího typu, kdykoliv otevře držku, nejradši bych jí uškrtl, ale nejde to. Film si tak u mě vyžehnil toho Zaphoda, navíc i ostatní herci tam byli dobří, odhadem stejně dobří jako v seriálu (včetně Marvinu), jen jsem nepochopil, proč jsou ve filmu programátoři počítače Deep Thought děti. Suma sumárum mě herecky film s malou výhradou k Zaphodovi potěšil.

Je čas říct, co mi na filmu vadilo, a začnu tím, že mě několikrát během sledování napadl výraz „production values“. Ten se objevuje často v amerických recenzích a označuje stav, kdy je na filmu vidět, kolik do něj šlo peněz: Nějaké slavné jméno, lepší triky, slušné kostýmy, herci nevypadají hladově atd. A Průvodce ty production values rozhodně má. Na pár minut se tam mihne Malkovich, to je ta hvězda, speciální efekty úžasné a výprava rozhodně nešetřila. Holt ten producent chce na výsledku vidět peníze, které do toho vrazil, a americké recenze používají „byly vidět production values“ jako pochvalu. Já spíš nevím, protože všechny tyhle věci jsou udělat i bez peněz, stačí trocha talentu a pracovitosti, a naopak jsou věci, které se za peníze nekoupí, například dobré nápady, poctivě odvedená práce, zdravý rozum a trocha sebekritiky (důkazem budiž valná většina Hollywoodské produkce). Dopadl tak i Průvodce, což nejlépe vynikne ve srovnání s oním seriálem. Z toho byl malý rozpočet docela cítit, ale jen párkrát mu to ublížilo (asi nejvíce u Zaphodovy druhé hlavy).

Zato filmu velký rozpočet ublížil hodně, a to v zásadě klasičtým hollywoodským způsobem. Tolik peněz a energie šlo na efekty, že už nezbylo na scénář a trochu selského rozumu, nezbyl čas se na chvíli zastavit, vydechnout, podívat se na film s odstupem a pak stříhat a stříhat, ono taky není lehké vyhazovat záběr, který stál majlant. Jak už jsem psal, dalo se čekat, že investoři budou vyžadovat nějaký háček na normálního diváka, takže mě happyendová romance mezi Arthurem a Trillian nepřekvapila a neurazila. Dalo se také čekat, že se autoři pokusí dát ději knihy (pokud se tak dá nazvat ona volná řada episod) trochu větší řád, aby vznikl příběh. I to jsem byl ochoten odpustit, ovšem to, co se stalo, byla hrůza.

Rozhodně jsem nečekal, že z filmu vznikla ještě náhodněji směsice izolovaných epizod, které byly svázány ještě méně a měly ještě méně logiky než knižní předloha. Hrdinové náhodně skákali sem a tam, shodou okolností vždy přesně tam, kde jich bylo třeba či kde něco mohli získat. Mimo jiné to ukázalo na absolutní nepochopení Infinite Improbability Drive (nepravděpodobnostního pohonu). Jak všichni víme, zaveze nás, kam chceme, jen se kolem toho dějí zázraky. Ve filmu pohon posílá loď, kam se mu zachce, klidně jinam, než mu bylo zadáno, jen aby se posunul děj. Jde o typický projev klasické hollywoodské scénaristické nemožnosti najít rozumný způsob, jak dostat postavu z bodu A do bodu B.

Film se tak proměnil v náhodný sled episod, ale na rozdíl od knihy (a seriálu) šlo často o epizody zcela blbě. Asi nejhorším zločinem je celá ta zápletka se Zaphodovým protikandidátem Hummou Kavulem. Za první jí není třeba, protože v knize Zaphod na Maratheu přišel sám, to mohl klidně i ve filmu a ušetřil by se čas zoufale potřebný jinde. Za druhé a za hlavní nakonec s touto zápletkou nic neudělali, Zaphod dostane za úkol sehnat zbraň a dá zástavou hlavu, ale pak už se ve filmu na toto vůbec nenaváže (jako že by odvezli zbraň Hummovi či Zaphod chtěl svou hlavu zpět), film se tváří, jako by se to vůbec nikdy nestalo. Není lepšího znamení, že se to prostě mělo celé vystříhnout.

Tipnu si, že to tam dali právě kvůli těm „production values“. Humma Kavula má robotické nohy a nemá oči, skvělý trik, producenti měli určitě radost. Typický hollywoodský problém, mají tolik peněz na speciální efekty, že je nacpou všude a z filmu je pak salát.

Podobně zbytečná je celá scéna se záchranou Trillian na vagoní planetě. Byrokratické tanečky jsou sice zábavné, ale šly udělat i jinak, bez nudného předhazování Trillian hladové příšeře a naprosto trapných nápadů s plácačkami na mouchy/na nápady. Mimochoodem, Vogoni byli naprosto úchvatní a už jen oni samotní stojí za to, aby se člověk na film podíval. Je to jeden z vrcholů filmu.

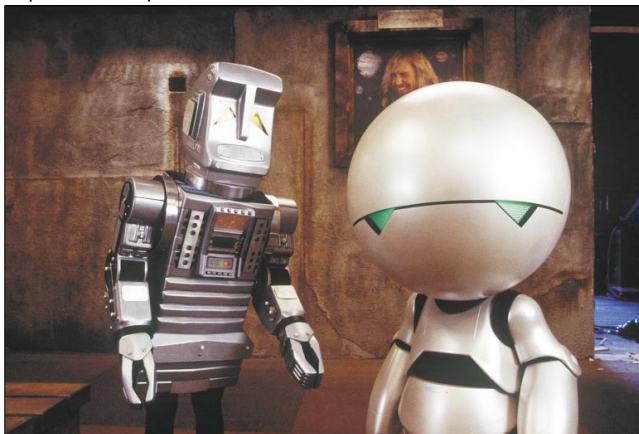
Prostě a jasně, z poněkud nesouvislého ale rozumně navlečeného děje knihy se stal stejně nesouvislý, ale teď už i silně nelogický paděj filmu. Proč? Nevím. Viděl Adams tuhle verzi? Silně pochybuji. Tolik tedy má první výhrada. Je to z mého pohledu silně podobné filmové verzi Pána prstenů. Tvůrce obou filmových verzí klasiky čas od času popadla ďábelská pýcha a rozhodli se originál „vylepší“, až na pár výjimek ovšem s tragickým koncem. Ve Stopařově průvodci je tou výjimkou ona „empatická puška“ a způsob, jak jí Marvin vyřídí Vogony. Přiznám se, že ještě teď se při psaní pochechtávám, když si vzpomenu, jak odvážl v karavanu bědující Vogony. Mimochoodem, Marvina zastřelili, ale když už všichni mysleli, že je konec, sebral síly a... Ach jo, proč jsou v Hollywoodu tak pitomí. Nadzvedlo mě taky, jak hloupě scénáristi vyřešili problém s myškami a Arthurovým mozkiem. Mělo to vytrhnout pout z opěradel snad být narážkou na Total Recall? Pokud ano, nikterak mě to nepobavilo.

Tím se dostávám k výhradě druhé, a to mnohem závažnější. Film byl totiž silně zbastardizován. Co je tím nejdůležitějším na Stopařově průvodci? Rozhodně to není děj ani silné realistické postavy, to Adamsovi nějak nešlo, tak se o to ani moudře nepokoušel. Knihu čteme znovu a znovu díky jejímu pronikavému a sarkastickému humoru na úrovni, kvůli dalogům vybraným tak ostře a přesně, že změna být jednoho slova by byla na škodu. Bohužel, právě tohle tvůrci filmu považovali za handicap a usoudili, že americké publikum žádá poněkud jednodušší srandu.

Namísto chytrých dialogů, slovních hříček a spousty citátů z Průvodce tak dostaneme klasické hollywoodské hlášky a gagy na úrovni grotesky (“Marvin, give me a hand!” a v následujícím záběru drží Arthur v ruce robotovu ruku, na ty plácačky na mouchy jsem už nadával, Ford si zkouší popovídat s jedoucím autem, citrónem poháněný mozek, počítač sledující pohádky atd atd). Umíte si tyhle infantilní vtípky představit v knize? Snad nehorší na tom ovšem je, že toho nebylo třeba. Film ztratil neuvěřitelnou spoustu času blbostí typu Humma Kavula, takže vůbec nebylo třeba stříhat skvělé dialogy a hlášky, klidně je tam mohli nechat. Už vůbec pak nechápu situace, kdy kvalitní Adamsovy věci nahradili věcmi blbými. To mi asi na filmu vadilo nejvíc, z inteligentního humoru se stal humor typu Slunce seno. Ne že bych se uškíbal, i já jsem se u Slunce sena zasmál, ale v tom to právě je. Film Stopařův průvodce není

špatný film a pobaví, hrozné na něm je, že vyšel z humoru inteligentního a z větší části jej převařil na humor pivní. Kolik pak zbývá z Adamse? Na to si každý divák musí odpovědět sám.

V tom také vidím největší rozdíl mezi seriálem a filmem. Seriál nemá tak úžasné efekty, má děsivou Trillian (kdykoliv se objeví, musím to pak rozdýchávat), ale je tam to, co dělá Adamse Adamsem, tedy jeho humor. Seriál rozumně zachovává i děj, dokonce jej pěkně uzavře, prostě kdybych si měl vybrat, beru seriál. Docela pěkně je ten rozdíl vidět například na scéně, kdy Slartibartfast seznamuje Arthura s tím, jak se věci mají. Ve filmu se ukazují speciální efekty, lítá se nad Zemí, ale po chvíli mě to přestalo bavit a navíc celá ta věc s posláním kabiny na tyčích je zcela zbytečná, prostě se jen zase ukazují production values. V seriálu se podobný rozhovor odehraje v Slartibartfastově pracovně a vyznívá příběhově i lidsky mnohem lépe.

Mimochoodem, vzal jsem na film i svou ženu, která Adamse neznala. Film jí neurazil a docela pobavil, občas jsem jí ale musel něco dovysvětlit (to když ruka stříhačova ustříhla místo zbytečnosti podstatnou věc). Ukázal jsem jí také pár episod seriálu a líbil se jí mnohem více právě proto, že měl ducha a úroveň.

Zbývá poslední, pro mě již tradiční zastavení, a to je překlad. Tím to vlastně všechno začalo. Když se ke mně před cca měsícem dostal ten seriál, chtěl jsem jej hned zálohovat, ale nejprve mi to nedalo a juknul jsem na něj. Prakticky hned na začátku mi došlo, že když už mám zálohovat, tak verzi pořádnou, a vrhnul jsem se na předělávání českých titulků. Brzy jsem zjistil, že jsou založeny na knižní verzi, což šlo poznat například z toho, že jejich autor se občas rozjel moc a opsal i věci, které ze seriálu v dialogích vypadly. Knihu v češtině jsem si samozřejmě hned po vyjití po revoluci koupil a nadšeně četl a nevzpomínám si, že by mě nějak urazila, ačkoliv tam bylo pár zádrhelů, kdy jsem věci nechápal. Dnes už vím, že se tak projevují překladatelské problémy. Protože posledních cca 10 let čtu Průvodce anglicky, bylo pro mne docela zajímavé mrknout se zase na českou verzi. Brzy jsem zjistil, že překlad je v jistém smyslu „kantůrkovský“, jinými slovy čeština dobrá, ale znalost angličtiny u překladatele není zrovna nejlepší, takže unikají i triviální věci. Dobrým příkladem budiž scéna, kdy jsou všichni

Sin City - drtivá pohádka v černé a bílé

Předesílám, že komiksy nejsou právě moje parketa – na mě je tam za hodně peněz málo písmen, takže k jejich filmovým zpracováním v drtivé většině přistupuji nedotčena předlohou. Bylo tomu tak i u Sin City, kde jsem sice měla povšechné povědomí o něčem tak temném, že k dosažení vnitřní vnitřnosti bylo nutno tu černou občas naředit cáknutím červené či jiné barvy, ale jinak to nebylo nic pro mě.

Ovšem upoutávka mě nadchla natolik, že jsem si film rozhodně nehodlala nechat ujít. Když byl tento výtvarně vydařený kousek v tisku ještě velice vhodně doplněn popisem peripetií kolem vzniku filmu, kdo by odolal? Já tedy rozhodně ne. A nelituji toho.

Sin City je film, který zapůsobí nezaměnitelnou atmosférou přesně vystihující zkratkovitý děj. Ženy mají dětsky nevinné tvářičky, vosí pasy a silikonová poprsí i rty, muž bez alespoň jedné jizvy nemůže být tím správným mužem, hezouni jsou podezřelí (a většinou právem), seriózní občané jsou přinejmenším pěkně pokrytečtí, pokud tedy nejsou přímo zapojeni do zločinu – to se pak ani nedíváte, že krev stříká všemi směry. Tady totiž není nikdo tak docela tím, kým se jeví být na první pohled. Zabijáci jsou vlastně kladní hrdinové, poctiví policisté jsou stejně častí jako bílé vrány a andělská tvář většinou neznamená odpovídající charakter.

Je to film, který vám může způsobit šok, když si uvědomíte, že fandíte těm, kteří rozhodně nejsou vzorem slušného chování a zářivých charakterů.

Je to film, kde je vše podřízeno zachycení atmosféry temných zákoutí a není tady místo pro nějaké soukromé exhibice jednotlivců. Přímou citíte, jak režijní vedení dokázalo sjednotit tu

různorodou skupinu individualit do jednoho perfektně fungujícího stroje, kde není nic neorganicky vyčuhujícího či zadržujícího. A teprve v této situaci si uvědomíte rozdílnost režisérských rukopisů, když jediná scéna ztvárněná „special guest director“ Quentinem Tarantinem je stylizována do natolik odlišné nálady, že se prostě nemůže jednat o nic jiného než o halucinaci nebo sen.

Je to film nabitý slavnými jmény, jejichž nositelé podávají výkony v mnoha případech převyšující úroveň jejich obvyklých kreací. Když si uvědomíte, že drtivou většinu scén hráli před zeleným pozadím, bez berliček příslušných dekorací a hlavně bez svých hereckých partnerů, pak jsou tyto výkony ještě obdivuhodnější.

Je to film, jehož děj je rozčleněn na tři více méně souběžně probíhající epizody s krátkým intrem (použitým v upoutávkách) a se závěrečnou tečkou. I když jsou tyto epizody uzavřené a samostatné, přesto se osudy jejich hrdinů několikrát protnou a ovlivní, neboť kdyby nebylo A, nestalo by se B a C by nejspíš dopadlo jinak.

Je to film, jehož hudební doprovod je natolik specificky sladěný s vizuální stylizací scén, až se obávám, že jako pouhý soundtrack ztratí víc než polovinu své účinnosti.

Je to prostě film, který musíte vidět.

HT

Sin City, USA 2005, režie Robert Rodriguez, Frank Miller a „special guest director“ Quentin Tarantino. Podle novel Francka Millera. Hrají: Benicio Del Toro, Jessica Alba, Bruce Willis, Mickey Rourke, Clive Owen, Rosario Dawson, Elijah Wood, Rutger Hauer a mnoho jiných

uvnitř černé lodi letící do slunce a Zaphod se ptá Forda, jestli našel kapsle s jedem. V originále šlo ovšem o „escape capsules“ neboli „unikové kapsle“ neboli záchranné čluny. Ach jo.

Dalším docela slavným úletem je onen dialog o opilosti a vodě v době prvního hyperprostorového skoku na vogonské lodi. Správný význam (v mém překladu) je: „Není to nic příjemného, asi jako když máš upito.“ „Co je na tom špatného?“ „Zepetej se sklínky vody.“

Klidně si to do knihy dopište, autorské poplatky nevyžadují.

Když jsem srovnával s Kantůrkem, použil jsem „v jistém smyslu“. Rozdíl cítím v tom, že Kantůrek přece jenom umí česky lépe. Například jsem si jist, že Kantůrek by lépe zvládl dialog s „drahým Dentemarthuremdentem“. Opět nabízím svou verzi (cituji volně z hlavy): „Pospěšte si, nebo odejdete.“ „Jak to myslíte?“ ...kecy o jméně... „Myslím to jako: Odešel nám drhý Dentarthurdent...“

A tak dále. Nebyl to překlad špatný, ale asi teď sami vidíte, že Stopařův průvodce si zaslouží lepší, také snad chápete, proč jsem se vrhnul na únavné předělávání titulků k seriálu. Tím spíš mě zajímalo, jak dopadl film, a když jsem měl trochu volna, mrkal jsem na české titulky. I u nich to vypadalo, že vycházejí z knižní podoby Průvodce, ale zde paradoxně pomohla ona výše zmíněná bastardizace, protože spousta „lepších“

slůvních lahůdek, které činily problémy v knize, z filmu zmizela a místo nich se objevily triviální vtipky. Párkrát se mi také zdálo, že autor titulků (pan Fuka) opravil chyby, prostě mě nic nepařilo do oka, což je dozajista dobrá zpráva, i když jsem samozřejmě neviděl všechno.

Co říci závěrem? Film Stopařův průvodce je průměrně dobrá americká komedie. Člověk se u ní zasměje a odreaguje, jen nesmí moc přemýšlet nad dějem, protože je plný nesmyslů, což ovšem k americkému filmu v zásadě patří. Příznivec Adamse je pak potěšen tím, že vidí na plátně Marvina. Tím to dobré bohužel také končí, nicméně umím si představit, že spoustě lidí to bude ke štěstí stačit. Jiným ale může vadit, že film rozhodně není dobrým převedením knihy na plátno, a to v zásadě ze stejného důvodu, jako tomu bylo u Pána prstenů: Přehnané soustředění na efekty, zbytečné rypání do dobře napsané předlohy, chybějící zdravý rozum. Pokud se při vzniku filmu projevoval britský vliv, často se zdá, že šlo spíše o vliv Bennyho Hilla. Podobně jako u Pána prstenů máme tedy situaci, kdy předloha sice úplně věrně převést evidentně nešla, ale filmaři to bohužel neudělali ani zdaleka tak dobře, jak to reálně šlo. Pán prstenů byl ještě dost dobrý, ale z Průvodce vznikl „jen“ divatelný film úrovní dosti podobný například Spaceballs (známé parodii na Star Wars), což mi přijde dost líto. pH.

Batman Begins – „Řekněte nám, pane Wayne, čeho se bojíte?“

Kdokoliv se dá do služeb vznešenému cíli, stane se víc než člověkem – stane se legendou. Jenže existuje i jiný úhel pohledu – kdo podlehne fanatismu, je méně než člověk. Kde je hranice, kdy se ze vznešeného cíle stane nelidský? Sledujte prostředky a pohnutky lidí, kteří ten cíl mají. Bruce Wayne měl to štěstí, že onu hranici poznal a nepřekročil. Stanovil si vlastní hranice. Stal se Batmanem.

Poté, co Tim Burton nastavil laťku a Joel Schumacher o ni zakopl, vrací se anglický režisér Christopher Nolan (Memento, Insomnia) k Batmanovým začátkům. Zapomeňte na Schumachera a raději i na Burtona, Nolan má vlastní styl, ani ne o tolik akčnější nebo temnější, jako civilnější. Souvisí to samozřejmě s příběhem a prostředím – Batman ještě neexistuje a Gotham je sice prolezlý korupcí a mafií, ale vypadá jako New York, je to naše realita, nikoliv komiksová. Lidé ovšem umírají stejně a smrt Bruceových rodičů, ač podrobněji pojatá a s malou změnou, je stejně krutá, obzvláště pro dítě, které má dost svých vlastních fobií. Na Alfréda je stále spolehnutí a zatím i na správním radu, která vede Wayne Enterprises, dokud Bruce nebude plnoletý. Pak najednou příběh udělá krok stranou a ocitneme se v Himalájích (ve skutečnosti na Islandu) v utajeném klášteře, kde Bruce najde odvahu čelit svému strachu a je vycvičen učitelem Ducardem v různých uměních, včetně bojových. Cíle a prostředky Ligy stínů se však neshodují s Bruceovým vnitřním smyslem pro spravedlnost a již dospělý a světem ošlehaný Wayne se vrací do Gotham, aby se postavil bezpráví, i když zatím neví jak. Jeho učitel Ducard mu však přece jen nějaké vodítko poskytl a my se tak stáváme svědky postupného zrodu muže v netopýří masce. Když však legenda započne, setká se se soupeřem, proti kterému jsou všichni pozdější padouši jen komiksově figúrky.

Volba herce pro hlavního hrdinu je v takových typech filmů velice důležitá a Christian Bale se na Batmana velmi hodí. Jeho potenciál je rozhodně vyšší, než byl u Clooneyho nebo Keatona, a typově je lepší než Val Kilmer. Má za sebou několik rolí vložných psychopatů (Shaft, American Psycho) a akčních hrdinů (Equilibrium, Království ohně) a co je vlastně postava Batmana? Nic než hrdina se špatnou psychikou. Bale jako Bruce má sametový hlu-

boký hlas, který působí hypnoticky, a jako Batman jej má přibarvený ještě hlouběji a je chraplavější; svým hlasem děsil skoro stejně jako vizáží.

Režisér je Brit a mezi prvními deseti herci najdete jen dva rodilé Američany – jedinou ženu a jediného černocha. Jestli je to náhoda, nevím, ale dobrému pocitu z filmu to rozhodně pomohlo. Zajímavě a vyváženě jsou namíchány dojemné, vtipné, mystické a akční scény, i když samozřejmě vtip v mystice těžko najdete, pokud ovšem nedojdete k názoru, že mystika tohoto filmu (nemyslím hlavní mýtus Batmana) je vtip. Já jsem se u toho zasmál, připadlo mi to jako dobrý vtip, i když trochu nedotažený.

Velmi dobré jsou scény, kdy Wayne spolu s Lucie Foxem (Morgan Freeman) hledají a vytvářejí pomůcky, kvůli kterým je Batman Batmanem – batmobil, vystřelovací kotvy, šurikeny ve tvaru netopýřů a samozřejmě oděv včetně uší. Nemůžete nezapomenout na Bonda a Q.

Zajímavými tvářemi jsou obsazené další role. Generační posun (a čas všeobecně) přinutil vyměnit herce na postu Alfréda – Michaela Caina jsem měl sice raději jako zloducha, ale je to dobrý Alfréd. Komisař Gordon, dle Schumachera starý obtloustlý truhlík, je zde ještě poměrně mladý a rozhodně lepší policajt, tudíž Gary Oldman nebyla špatná volba. Přítelkyně Bruce Wayne z dětství Rachel – Katie Holmes – je poněkud méně sexy (tak trochu Divá Bára, jen ty oči buličí), ale nemá zde jen roli partnerky. Rutger Hauer konečně hraje někoho přiměřeně svému věku, Cillian Murphy jako dr. Crane je děsivě úlisný a maniakální, jak má být, bohužel mi bůhvíproč připomínal Oldřicha Kaisera, takže mě to trochu rušilo. Liam Neeson hrál postavu s vývojem, jehož první část mu seděla víc než druhá.

Vadily mi pouze dvě věci. Naprosto ujetý proslav Carmina Falconeho k mladému Bruceovi o duši zločinců a šermířské scény Balea a Neesona. Nebyly dost dobře vidět, sestříhané byly v rychlém sledu, který je ničil. Nechápu to zvláště proto, že Bale v Equilibriu a Neeson ve StarWars předváděli velmi efektní souboje, dobře viditelné laickým okem. Že naopak nevidím ve tmě černého Batmana, mi divné nepřišlo, k němu to patří.

Batman returns, Batman begins, aleluja.

Roman Paulík

Válka světů

Již více jak sto let uplynulo od prvního vydání klasické Wellsovy předlohy. A i na začátku jednadvacátého století je lidstvo tvář v tvář mimozemským nájedníčkům stejně bezbranné, jako bylo na konci století devatenáctého. Kromě času byl děj přesunut i v prostoru, a to do Spojených států.

Po krátkém, ještě mírovém představení hlavních hrdinů – přístavního dělníka Raye a jeho dvou dětí, které má dočasně v nedbalé péči, nastává podivná bouře jako předzvěst něčeho mnohem horšího. Zvídavost se občas vyplatí a na předměstí si trochu vzrušení nikdo nenechá ujít, Ray sice při tom málem umře, ale zase vidí mimozemský bojový stroj z bezprostřední blízkosti v akci a pochopí, že musí i s rodinou velmi rychle opustit město. Od okamžiku, kdy se v jámě na své tři nohy postaví první stroj, začíná válka, před kterou není úniku, a nepřítel nezná slitování a nelze ho porazit. A tak prakticky po celý film dopadají na nepřipravenou rodinu další a další údery válečného běsnění s pravidelností bušícího kladiva a chvíle oddechu pro ně i pro diváka jsou krátké a kdykoli se mohou změnit v další úprk před novou hrozbou. Příběh nakonec dospěje k očekávanému konci, doprovázenému dnes už poněkud patectickým proslavem vypravěče, převzatým z původního románu.

Na rozdíl ode Dne nezávislosti zde nejde o žádnou popcorovou invazi, kde se nakonec všichni vzchopí a geniální hlavní hrdina zachrání lidstvo. Zde je hrdina obyčejný člověk, zmatečný a zoufalý, hrdinství se zpravidla rozumně vyhýbá, protože by to bylo hrdinství mravence proti okované botě. Dcerka je většinou vyděšená nebo přímo hystericky ječící, což je rozhodně velmi realistický přístup. Pouze starší syn projevuje jakési věkem dané romantické snahy být za dospělého a postavit se

vetřelcům silou. Tom Cruise umí hrát, když má co, a tady má možnost postupného přerodu od bezstarostného chlápka, který věci moc neřeší a je spokojený s tím, co má, až po ze zoufalství zrozeného ochránce zbytku rodiny. Dakota Fanning dokáže vyděšenou dcerku zahrát velmi přesvědčivě a víc ani není třeba. Ovšem celé to režíruje postarší mistr svého řemesla Steven Spielberg, takže i když jste ušetřeni laciných nechutných detailů a režisér se spokojí v takovýchto scénách jen s náznakem, film není o nic méně nervydrásajícím zážitkem. Hodně tomu napomáhá práce se zvukem a celou škálou cizích a hlasitých hluků, v dobře ozvučeném sále budete často zaplaveni rachotem vyplňujícím okolní prostor, což vás donutí se v sedadle ještě více schoulit. Přes další a další vlny strachu a ohrožení se podaří diváka tímto neotupit a udržet ho v napětí až do konce. I když jsou hrdinové obyčejní lidé (a jsou tak divákovi mnohem bližší), válečné pole je všude, a tak se uprchlíci často ocitají v první linii, takže nejsme připraveni o sledování díla zkázy z bezprostřední blízkosti. Režisér je v jeho efektním zobrazení velmi vynalézavý, stejně jako útočníci mění taktiku od použití paprsků až po plamenomety. Nebezpečí ovšem nepředstavují jen mimozemšťané a ani komornější pasáže nepostrádají vsudypřítomný pocit úzkosti a rostoucí beznaděje. K tomu je nutno připočítat působivé nápady typu hořící vlak nebo videokamera snímající zkázu i po smrti majitele (byť zrovna v těchto místech krátkodobě vítězí efekt nad logikou). A stejně jako pro ostatní lidi jsou i pro diváka jediným zdrojem informací o tom, co se děje jinde, jen vzájemně si odporující fámy.

Shrnuto a podtrženo: po všech čertech dobrý film a velmi intenzivní divácký zážitek. Kdo je takový hlupák, že si ho nechal zkazit mžouráním na monitor počítače, byl po zásluze potrestán.

Marvin

Orig.: War of the Worlds (USA 2005)

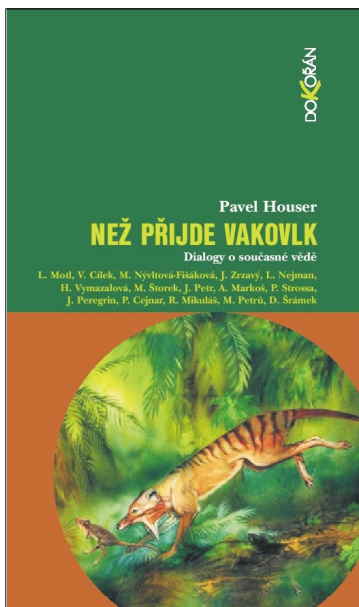
Pavel Houser: Než přijde vakovlk

Rozhovory o současné vědě

Jak vytvořit umělou buňku? Podaří se ze sekvence DNA oživit australského vakovlka? V jaké hemisféře mozku se ukrývá naše duše? Lze pochopit fungování kvantového počítače? Skutečně je základem veškeré reality útvar označovaný jako superstruna? Byli dinosauři teplokrevní? Byli neandrtálci našimi předky a jak to bylo s koncem mamutů? Kudy vede cesta k umělé inteligenci a jak se lidé liší od strojů? Na tyto a řadu dalších otázek se pokouší najít odpovědi kniha rozhovorů, které autor vedl s řadou českých vědců. Jednotlivé diskuse jsou doplněny slovníčky, vysvětlivkami i úvody do problematiky.

Spoluautory knihy jsou:

Pavel Cejnar, Václav Čílek, Anton Markoš, Radek Mikuláš, Luboš Motl, Ladislav Nejman, Miriam Nývltová-Fišáková, Jaroslav Peregrin, Jaroslav Petr, Marek Petrů, Petr Strossa, Michael Štorek, Dalibor Šrámek, Hana Vymazalová, Jan Zrzavý.

O autorovi: Pavel Houser (* 1972) vystudoval Fakultu potravinářské a biochemické technologie pražské VŠCHT, kde v rámci své diplomové práce vařil staročeskou medovinu. V letech 2001-2005 byl redaktorem serveru www.science-world.cz. Kromě beletristických prací je autorem knih Hry se slovy a jazykem (Portál 2002), Vzpoura genů (IDG Czech 2003) a sbírek esejů Havrani (Triton 2004) a Vlkodlaci (Triton 2005). K jeho dalším zájmům kromě vědy patří především literatura a alkohol ve všech formách.

Brožovaná s klopami, 200 stran, 198 Kč, ISBN 80-7363-024-9, řada Bod.

V příštím čísle IK najdete ukázkou z vybraných kapitol.

ČS FANDOM

Cena Karla Čapka a ceny Fandomu

Cenu Čs. Fandomu – Mloka získal Stanislav Komárek, především za jeho překlady Sapkowskiého prací.

Ludvík – cena za počín roku – nebyla za rok 2005 udělena.

Povídka

Jana Jůzlová: Obojek

Martin Koutný: Carpe diem

Martin Gillar: Nedobytná pevnost

Konstantin Šindelář: Černý led

Miloš Ferko: Mamuty tiahnu

Novela – román

Jiří Mazurek: Legenda o Garonně

Jana Jůzlová: Monolit

Jana Rečková: Jediná noc, kdy jsme si rovni

Pavel Musiol: Válka růží

Anna Šochová: Potomci lidí, králiků a ryb

Krátká povídka

Jan Kovanic: Já chci sestřičku!

Alexandr Kazda: Ohňostrojek

Albert Čuba: člověk Adam

Luboš Branda: Satan zařval „DRŽ HUBU, KOWALSKI!!!!“

Roman Splítek: Kolik času máš?

Cena Trifid

Karolína Francová: Zrádce

Jan Kovanic: Zapomeňte na Mars

(Vítězové krom bronzové sošky Trifida získávají i právo vydat svou knihu v nakladatelství Triton a finanční odměnu ve výši 20 000 Kč)

Další ceny a ankety na Parconu

Černá d'ura

Cenu získal Richard Klíčnický za dezorganizaci Parconu 2004 a vyhlášení Akademie SFFH 05

Roman Kresta

Aeronautilus

Cenu získali Jaroslav Mostecký za román Útesy křiku, v povídkové kategorii Edita Dufková za povídku Za okraj světa, obálka románu Gateway přinesla vítězství Janu Patrikovi Krásnému, za nejlepší web byl oceněn Petr Pagi Holan za Sarden. V kategorii grand master byli vyhlášeni Ondřej Neff a za organizátory Petr Konupčík.

Výsledky 3. ročníku literární soutěže Vidoucí

Vidoucí 2004 v kategorii odborné poroty

Hana Veselá – Goblin

Anna Šochová – Autobus

Jan Kovanic – Srpnový čas

Vidoucí 2004 v kategorii veřejné poroty

Vladimír Němec – Zrcadlo

Darth Zira – Setkání

Hana Veselá – Goblin

Zlatá zebra 2005

Již tradičně byly v rámci Parconu vyhlášeny výsledky soutěže, jejíž vítěz si do vitríny postaví zlatou zebříčku. Jde o literární soutěž na zadané téma, letos se autoři museli popasovat s pořouchlostí jménem „Můj pravnuček Čas“. Přesto se nám do rukou a počítačů dostalo patnáct prací většinou velice potěšitelné kvality.

Čteme, hodnotíme, počítáme a nakonec nám vyšlo, že nejlepší jsou:

1. David Klempíř: Humoreska
2. Darth Zira: Žila jsem... kolikrát?
3. Hanina Veselá: Podivná dobrodružství černobilé tabatěrky

Gratulujeme!

Tyto práce a dalších šest v pořadí vyšly ve sborníku, ostatní se objeví na novém oficiálním webu Zlaté zebry, nahleďte na ZZ.ARBEZ.CZ. Tamtéž se časem můžete informovat o příštím tématu (které zatím ještě ani nebylo vybráno).

Ještě jednou gratuluji vítězům, vzdávám čest neumístěným, všem děkuji za přízeň a těším se na jejich příští povídky určené pro Zlatou zebrou

jménem sfk Zebra „Doktor“

Darth Erben – vyhlášení výsledků

Ač jsme se původně obávali, že kromě členů Academiae Sithiae se možná soutěže nikdo jiný nezúčastní, opak byl pravdou. Nakonec se nám do uzávěrky sešlo 11 soutěžních příspěvků, z nichž dva však nakonec nebyly do hodnocení vůbec zařazeny, protože ani vzdáleně nesplňovaly zadání.

12-ti členná porota měla často velmi rozdílné preference i literární vkus, takže konečné výsledky jsou mnohdy dosti těsné. V závorce uvádíme výsledné průměrné pořadí.

Shade: Maulík aneb co nám v Epizodě I zamlčeli (2,5)

Věra K.: Odklad (2,58)

Darth Leilith: Sithské písně (3,42)

Věra K.: Yodův nový učeň (4,42)

Innien & Terry: Svatební košík (5,0)

Darth Zira

